

BEKÖSZÖNTŐ

„A keresztény lét kezdetén nem egy etikai döntés vagy egy nagy eszme áll, hanem a találkozás egy eseménnyel, egy személlyel, aki életünknek új horizontot s ezáltal meghatározott irányt ad” – XVI. Benedek pápa *Deus caritas est* kezdetű enciklikájának elején ezekkel a szavakkal kommentálja a keresztény embernek Istennel - Jézus Krisztusban megvalósuló - találkozásának az ember életére gyakorolt alapvető hatását. Ha az ember a Jézus Krisztusban való hit által megnyílik Isten föltárulkozása előtt, felismeri, hogy Isten a szeretet, s onnantól kezdve életének is ez a Jézus által és Őbenne felismert szeretet ad új, örökre szóló irányultságot.

Marton Boldizsár (1887-1966) - vagy ahogyan őt a Kármelben ismerjük és szólítjuk: Marcell atya – életét alapvetően megváltoztatta és meghatározta ez az igazság. Utal erre az a tény, hogy önéletrajzának a *Szépszeretet* címet adta, hogy papi életének jelmondatául a „Szeretet az Isten” (1 Jn 4, 16) szentírasi igét választotta, vagy hogy élete célját a *Legyek szent* című versében a következőképpen határozta meg: „Öncél nincs. Nem lehet. Csak egyetlenegy cél van: Jézus. – A Szeretet”.

S hogy e felismerések gyümölcse nem pusztán szavakat eredményezett, hanem egy másokra, sokakra kiható életet is, mindezt igazolja azok egyre növekvő száma, akik vele személyesen, imádságban vagy írásai révén kapcsolatba kerülve magának Istennek a szeretetével is találkoztak általa. Nincsen ettől fontosabb dolog az ember számára, hiszen – ahogyan az emberi lélek és az isteni szeretet nagy ismerője, Keresztes Szent János állítja – „a léleknek egészsége nem egyéb, mint Istennek szeretete, s így, ha szeretete nem teljes, akkor az egészsége sem az, s ennek következtében betegnek érzi magát” (*A szellemi páros ének*, 11, 11).

Már e néhány gondolat is elég annak igazolására, hogy Marcell atya személyének aktualitását és üzenetének mélységét átérezzük, s a Kármel újság eme róla szóló számát érdeklődéssel lapozzuk. Számunkra, magyarok számára időszerűségét tovább növeli az a tény, hogy Isten olyan korban adta őt számunkra szeretetének tanújául, amely során nemzetünkön világháborúk és diktatúrák ejtettek mindmáig fájó sebeket. Miközben e sebek fájalmától való szabadulás útjait keressük, Isten általa is emlékeztet minket arra, hogy az Ő szeretetének csak a mi saját önzésünk szabhat akadályt, s hogy az arra adott válasz, a „szeretet rabszolgáinak sorába” való belépés (vö. Jézusról nev. Szent Teréz, Önéletrajz, 11, 1) az ember előtt minden külső rabságot és belső fájdalmat a szeretet eszközévé tehet, és minden helyzetben megnyithatja az utat az igazi szabadság és boldogság felé, ahogy az Marcell atyával is történt: „Minden a – Szeretet! – A tökéletesség köteléke. Valóban! Meg vagyok kötözve. A Szeretet bilincseiben járok. Azaz szárnyalok. Mert nagyon, de nagyon szabad vagyok. Isten boldog rabja!” (*Naplójegyzet*, 1963. ápr. 23.).

fr. Rafael

LELKISÉG

Marcell atya

MARCELL ATYA

Minden írásban egy kicsit önmagunkat adjuk. Nehéz nekiállni és egy szent életű papról, szerzetesről cikket írni a magamfajta, Világi Rendbe igyekvőnek. Mégis, Marcell atya példáját követve, kérem a Szépszeretet Anyját, hogy fogja és vezesse a tollamat.

Azt mondják sokan, hogy a gyermek nevelése 6 éves koráig befejeződik. A szülő, a család szerepe ezért olyan fontos az ember életében. Azok az alapvető dolgok, amiket kicsi gyermekként élünk át, egy emberöltőn keresztül elkísérnek bennünket.

Kiskomáromban, Marcell atya szülőfalujában (jelenleg Zalakomár) a kor szellemiségére a föld, a pénz és a vagyon szeretete volt jellemző. Isten nevét a káromkodásból ismerték. Marcell atyának a szülői házból hozott útravalója más volt. Édesanyjától villámló esztét, hallatlan akaraterejét, édesapjától bölcsességét, benső imára való kézségét, becsületességét örökölte. Jó útravaló ez egy fiatalembernek élete kezdetén. A szülői háztól távol kerülve szüksége is volt a mindennapjaiban erre a munícióna. bárhova sodorta az élet (vezette a Szűzanya) diákként, pedagógusként, katonaként egyaránt megállta a helyét. Igazából Isten a tenyerén hordozta hosszú éveken át, csak nem vette észre. Minden megpróbáltatás (szülei halála, a szeretett lány elvesztése, a rábízott katonák értelmetlen halála stb.) utólag visszanézve próbatétel volt. De Marton Boldizsár kiállta a próbákat.

Isten méltónak találta, hogy elvezesse a Szépszeretet Anyjának segítségével a Kármel csúcsára. Sokáig tartott az út, de eljutott a kármelita hivatásig. Sok-sok európai, balkáni országot végigjárt tanulva, tanítva, harcolva, talán hitetlenül, de feltétlen bizalommal Mária iránt.

A gyermekkori látomása: a végtelen lilomrét, közepén a Szűzanyával, karján az isteni Gyermekkel, felnőtt korára elhalványul. A tudás, a dicsőség, az elismerés, sok hiúság egy ideig fontosnak tűnik, amíg a Szépszeretet, azaz Jézus bele nem szól az életébe. Mária, a Szépszeretet Anyja szövö a sorsát tovább. Meg kell járnia a poklok poklát, hogy a „mélység-magasság után kiáltson”.

Lassan észreveszi a környezetében Mária jelenlétét: a Hófehér Máriát, az Örökkévalóság Asszonyát, a Magány Asszonyát, a Fájdalmak Asszonyát, a Jó halál Asszonyát, a Jóság Asszonyát és a Bűnösök Édesanyját. Minden eseményben, élethelyzetben ott van vele, benne. Érti, hogy nincs egyedül. Végtelen bizalom tölti el. Ez volt a visszatérés kezdete. Érezte, hogy ez az út csodálatos, de még sok nehéz döntés vár rá.

Mödling, a Szent Ignác-i lelkigyakorlat színhelye, ahol Nagy Szent Teréz meghódítja a Kármelnek. Mire a lelkigyakorlat vége közeleg, már önként leteszi a hármas fogadalmat.(tisztaság, szegénység, engedelmisség) Innen egyenes az út a Kármelbe - gondolnánk. Vagy mégsem? Még egy utolsó próba a belépés előtt. Elutasítják a belépési kérelmét. Hogyan éli ezt meg? Nagy zavarodottság van benne, de kétségbe nem esik. Ebbe a nagy sötétségbe hasít bele a Szűzanya Isten hangjával: „Ne csüggedj!” Ez kellett ahhoz, hogy eltűnjön a bizonytalanság és a bizonyosság lépjen a helyébe, mégpedig a hivatás bizonyossága.

Amikor elolvastam a Szépszeretet c. könyvet, az volt a benyomásom, hogy Marcell atya Mária-tisztelete, rajongása, szerelme ott rejtőzött Marton Boldizsár lelkében gyermekkortól. Mint a rózsabimbónak kell az éltető napsugár és a fény, hogy bimbóból virág legyen, úgy kellett a Szűzanya szeretetének felismerése Marton Boldizsárnak, hogy Marcell atya legyen. Dienes Valéria írta: „Marton Boldizsár az volt, aki Marcell atya lett és az lett, aki volt. A kegyelem a természetre épít.”

Isten Mindenhatóságáról nev. Anna OCDS

A CSERESZNYEVIRÁG TITKA!¹

A természet szerepe Marcell atya megtérésében

Az eltávolodás

Marcell atya az egyetemi évek alatt kezdett eltávolodni az egyháztól. A XIX. és a XX-sz. fordulójának új eszméi kezdték elhomályosítani lelkében Mária alakját, és lassan gyónásai is teljesen elmaradtak. Azonban a Szépszeretet Anyja egy pillanatra sem engedte el a kezét, és kihasználva a szépre való éhségét, a természet szépségeivel vezette tovább életét. Nem hagyta, hogy elveszen: *„A nagy rosszból még nagyobb jót „hozott ki” (19. old).*

Katonaév

A diploma megszerzése után, ő maga kéri, hogy hegyes vidékre kerülhessen, így kap kinevezést Erdélybe, Petrozsénybe. A kinevezése után egy hónapra azonban már Salzburgban van, hogy egy éves önkéntes katonaidejét letöltse. A kiképzés ugyan keserves, de az Alpok hegyei elkápráztatják. Ő maga így ír erről: *„Sokszor keserves volt ez a „kiképzés”, de senki oly boldog nem volt az újdonsült katonák között, mint én. A szemem falta a remek panorámát. A hajnal nekem kelt fel, pírja rám mosolygott, a gigantikus hegycsúcsok az én lelkemet vitték a magasba, az egész gyönyörűséges alpesi táj az én kedvemért létezett” (20. old).* A kiképzési idő után, amikor már lehetett, néhányadmagával nekivágott ezeknek a hegyeknek, és nem tudott betelni szépségükkel. A kristálytisza hegyi patakok, a vizesések, a hatalmas hegyek, a hófödte csúcsok elkápráztatták és a magasba emelték a lelkét. *„Sajnos ez a magasság nem volt természet feletti, csak természetes” (20. old).* Ez a szépség azért hatott a lelkére, és lassan munkálkodott ott bent, valahol nagyon mélyen. Egy, a hegyek közt átélt gyönyörű naplemente azonban valamit felszakít benne: *„Már rég nem imádkoztam. Most mélységesen szakadt föl szívből a hála... Valakinek... Nem tudtam, hogy Ő az, a „Valaki”, aki simogatott. Arcomon, a fejemen, a szívemen ott volt az Ő hófehér keze. Szeplőtelen, édesanyjai kéz...” (21. old).*

Lassan letelik az egy év, és ez alatt az év alatt megvédi őt Mária a büntől. Nem hagyja, hogy elragadja a világ, hanem a széppel, a természet csodálatos világával tereli a jó irányába. *„Az egész önkéntesi évem tisztán telt el. A bűn elaludt. A Szeplőtelen elbűvölt a szűzi természettel. Akkor nem tudtam, most tudom, úgy van, ahogy mondom: a mennyei Édesanya mennyei módon szereti bűnös gyermekét is, a hálátlant, a hűtlent. Csalogatja, tartogatja: „Konzerválja”, legalább a gyökereket. Minden módon – rendkívül változatosak az eszközei! – akkor nálam a természet szűzi tisztaságával” (21. old).*

A tanár

1911 októberében tér vissza Erdélybe, és belecsöppen a nagybetűs életbe, amely valójában mulatozás, hencegés, hazugság és önámítás. Ő azonban nem tud azonosulni ezzel a világgal, és gyermeki naivsággal áll ezelőtt a vesztébe rohanó világ előtt. De ismét segít Mária, hogy gyermeke bele ne vesszen a romlásnak induló világba. *„De volt két nagy vigasztalásom, mondhatnám: mentődeszkám. Ő szerezte: az a „Valaki”. Az Asszony! A Szeplőtelen. Az egyik: tanítványaim. A másik: a hegyek! Ó, az én kis osztályom! Egészen egyek voltunk. Szerettük*

¹ Ez az írás, kizárólag Marcell atya Szépszeretet című önéletrajzi könyve alapján készült, abból sok részt kiemelve, saját szavaival elmondva megtérésének történetét, a természet szépségeinek abban betöltött szerepével.

egymást. Együtt másztuk a Páringot, mentünk a Csetatya Bolihoz, a rohanó Zsil partjára...” (22. old). Diákjai rajongtak érte, úgyhogy már nem is kellett őket fegyelmezni. Az együtt átélt hegyi túrák, a természet szeretete és szépsége összekovácsolta a gyerekeket és a tanárt. Összetartoztak és szerették egymást, mert a Szépszeretet Anyja vezette őket ezeken az utakon. „Daloltunk sokat, heverésztünk az édes pázsiton, ezerméteres magasságokban. Egy sem akart otthon maradni. A szűkmellű, nyápic kis Z. Jóska sem; rimánkodott. Elvittük. A meredek részeknél hátamra vettem” (22. old). Azonban hitről és vallásról nem esett szó, ezekről nem mert tanítani. Már csak azért sem, mert úgy vélte, hogy nincs hite. Pedig hit nélkül nem tudott volna annyi szeretet adni diákjainak, csak nem vette még észre lelke mélyén Mária féltő és gondoskodó szeretetét. Így aztán a napilapok hazug eszméinek hatására egyre inkább az Egyház „ellen” fordul, és egyre inkább maga akarja megfogalmazni mi is a vallás. Ezekről így ír: „Kezdem megtagadni az Egyházat, úgy magamban nehezményezni a dogmákat; magam formáltam meg magamnak a vallást. Hová jutottam volna?! De megmentettek, visszatartottak: a tanítványaim, meg a hegyek! A Szépszeretet, amelynek Anyja titokban szüntelenül kísért, palástjával befedte a bűnök sokaságát” (23. old).

Háborúban

Aztán jött a háború, az első világháború, az értelmetlen emberi vérontás. De ebben az embertelen csatározásban, a fronton is meglátta és kereste a természet szépségeit. Ha egy kis időre elhallgattak a fegyverek, azonnal a hegyekben volt, kereste a szépet, a szeretet forrását. Ezért még a harctéren is a rábízottakért érzett felelősség és szeretet vezette, ez adott neki erőt az embertelen körülmények között is. Ezeket láthatjuk akkor is, mikor szakaszával az ellenség vonalainak, és csapatmozgásainak felderítésére küldik, és két hétig bolyonganak a skorpióktól és viperáktól hemzsegő albán tájakon: „Embereim kétharmad része - úgy rémlik – kidőlt. Két hétig bolyongtunk csodálatosan szép hegyhátakon és erdőrengetegekben. Revolverrel a kezemben örököttem kimerülten alvó legényeim álma fölött, hogy rajtunk ne üssenek. Hatalmas teljesítmények után még külön megmásztam egy hegycsúcsot, talán magyar virtusból, meg, hogy ellássak a fénylő tengerre és felfedezhessem – legalább képzeletemmel – a görög istenek hegyét: az Olymposzt” (23. old). Ehhez a szeretethez és kitartáshoz azonban emberi akarata és ereje nem lett volna elég. Ehhez már segítség kellett, méghozzá Mária édesanyjai szeretete és segítsége. Hiszen oly nagyon vigyázott arra a kis Mária- éremre, amit bérmafiától kapott még a bevonulása előtti estén.

Első lépések a megtérés felé

A háború után, mikor úgy érzi, hogy a legmélyebbre süllyedt, újra csak segítséget kap, és jelentkezik a Szépszeretet: a „Hófehér Mária”. „Gyönyörű tavasz volt 1920-ban meg 21-ben. Rákaptam: szombaton délutánonként a legelső vonattal vágattam hazafelé, nem községünkbe; korábban leszálltam egy kis állomáson s keresztül a réteken be egyenest a szőlőhegybe: nem is a mi pincénkhez. Atyai jó barátomnak volt egy kedves, egyszerű villaféleje, csak úgy hívtam: Tündérlak. Ide! Enyém volt ott minden: a virágzó fák, a magány, a madárdal, a pázsit és minden szépsége ennek a rejtett kis völgynek. Itt találtam rá, - még nem a lelkekre, - hanem egy csodaszép cseresznyefára. Az épület mögött volt, domboldalon, a selymes fűszőnyeg dús szálai között. Különlegesen nemes fa volt. Mint egy hatalmas bokor. Lent a törzse mindjárt elágazott s szinte tökéletes szabályszerűséggel alakult ki egy csupa ággyömb. Tele minden ág cseresznyevirággal. De oly sűrűn, mégis oly leheletfinoman, hogy lehetetlen volt nem a nagy Alkotó Művészre gondolni. – Odaálltam az ágak közé s élveztem ezt a nagy fehérséget. Mintha megszűntem volna létezni... Csak a fehér virágtenger volt. A

fehér szirmok, az illatuk, a színük... Órákon keresztül álltam ott, néztem, élveztem, mosolyogtam. Azt hittem egyedül vagyok... Pedig ott volt – Ő, a Fehér Asszony és rám borította az Ő fehérségét” (40. old). Lelke minden rezdülése a szépség után vágyakozott, és egy virágzó fa látványa is meg tudta érinteni, el tudta kápráztatni. Mária ezt kihasználva vezeti és tisztítja lelkét, felhasználva lelkének ezt a szépség utáni vágyát. A látvány és a csend kezdi ráébreszteni a lelki gyermekség csodálatos világára. Valami mozdul a lelkében: nem gondolatok, nem filozofikus elmélkedések, hanem a szeretet. „Sokszor meg leheveredtem az aljába s hullt rám a fehér szirom. Elfeledtem önmagam, a „felnőttet”, - megtaláltam a „gyermeket”. Nem voltak különleges gondolataim. Nem filozofáltam. Egyszerűen éltem, élveztem... Szerettem! Mit? A fehérséget. Most tudom: jelentkezett a Szépszeretet. – Az Anya a fiának” (41. old). Még nem veszi észre, csak érez valamit a szíve mélyén, hogy Mária kezdi lefejtetni szívéből, lelkéről azt a kérést, ami még eltakarja látását.

Az örökkévalók felfedezése

Ezek után kezdi felfedezni az örökkévalóságot, az örökkévalóság súlyát, ami azonban nem összenyomja, hanem élvezettel tölti el a lelkét. *„Mentem a völgyből az erdőbe. számtalanszor: az Örökkévalóságnak nem gondolatával, hanem az érzésével, élményszerű átélésével. –Jött velem, rám hajolt, vezetett, kínálta magát, figyelmem kellett rá, hallgató füllel hallgatni valami nem e világról való finom zúgását: az Örökkévalóságnak valamiféle szent „személyiség”-ét, az Örökkévalóság hatalmas Asszonyát” (41. old).*

Amikor az erdőben bolyong, a hatalmas fák látványa a templomra emlékezteti, kezdi lelkét az imádság felé terelni. *„Mily sajtáságos, az erdő belsejében, az óriás gyertyánfák világában felfedeztem a – templomot. Ott jártam köztük. A magasban összehajoltak, egymásba borultak a lombkoronák. Bolthajtás, csodaszép templom! – kiáltottam. Itt imádkozni kell! És szóltanul, hangtalanul beszéltem az Örökkévalósággal, mint Személlyel, - nem mondtam ki: a Jóságos, a Felséges Istennel...” (42. old). Ettől kezdve elkezdni kerülni az embereket, a társaságot, lemondja meghívásait, és egyre inkább a magányt kezdi vonzani.*

A találkozás

Egyre jobban kezd magába szállni, ráébredni arra, hová is jutott, hogy mekkorát zuhant! Kezdi vonzani a magány, ami még néha inkább csak szomorúság. Majd édesapja gyönyörű halála egy újabb függőnyt szakít szét lelkében. Egyre többször jön elő a gondolat, hogy rendezni kéne lelke gyötrődéseit: „gyónni kéne”. Így jön el a húsvéti szent idő, amit egy családnál tölt, a Balatonhoz közeli kis faluban. Elmegy velük a feltámadási körmenetre és találkozik Jézussal az Oltáriszentségben. *„Láttam lehunytt szemmel a Fehér Ostyát s éreztem, hogy a Szentségi Jézus ott van, egyedül most az én számomra van ott. Királyom volt, Felséges Uram, Istenem, Mindenem, talán – Szerelmem is!... Éltem, éreztem, értettem nagy gyönyörűséggel: Ő az én egyetlen Céлом, Érte kell élnem, halnom, s hogy máris ezt teszem: Érte élek, Érte halok...” (55. old). Másnap aztán teljes magányra vágyott, amit ismét a természetben talál meg. Oda kellett menekülnie a világ elől, mert ott tudott kettősbe maradni újra megtalált Királyával. *„Másnap, húsvét napján reggel, nem tudom, mentem-e Szentmisére, - ő örült, szent bódulat: - csak el hazulról, el az emberek közül, ki a szent édes Magányba, hogy egyedül maradhassak – Vele: Jézussal! Föl Csobánca, a várromok közé. – Ebédre visszatértem, senki se tudta, látta, hová szöktem! – Hát hol voltam? – faggattak. – A Csobáncon! – mondtam. Többet képtelen voltam elárulni. A „többi” kettőnk titka volt” (55. old).**

Egy hatalmas lépés

Ezek után már nem az volt a kérdés, hogy elmegy-e gyónni, csak az, hogy mikor lesz hozzá bátorsága. Ezért felutazik a fővárosba és bemegy a jezsuiták templomába, de mikor rákerülne a sor, elbátortalanodik és elmegy. Két napig bolyong, elutazik Esztergomba, hogy erőt gyűjtsön. Mikor aztán azon a szép májusi napon elvégzi gyónását, nála boldogabb embert nem lehetett elképzelni. Ezek után, ismét csak a természetet keresi, mert csak ott tudja igazán megélni boldogságát, ezért Seckauban (Ausztria) tölt egy hónapot. *„Egy egyszerű vendéglőben vettem ki lakást. De alig voltam otthon. Bent a templomban kora reggeltől körülbelül nyolc óráig. Mindenem a szentáldozás volt. Aztán a hegyek, az erdők. És egyre-másra írtam a naplóm. Szébbnél szebb elmélgedéseket vetítettem a ceruzámmal a fenyők tövében – papírra”* (58. old). Még mindég fontos a számára a természet mint közvetítő. A „Hófehér Mária” ki is használja, és így vezeti, csalogatja magához és Fiához eltévedt gyermekét. *„Teltek a napok: egy hét, két hét... Ki szoktam járni egy szépséges hegyhátra, ahol a kálvária volt. Anyámat szinte állandóan látni véltem ott. Beszélgetett a lelkem vele. S itt egyszer csak végleg kiderült valami. Amint beszélgetek vele, - ruhája napról-napra világosodik, arca mind derűsebb, egyszer csak: előttem a – Hófehér Mária! A Szeplőtelen! Az én áldott Szűzanyám! Tehát Ő volt, mindig – Ő, nem az én boldogult, szegény földi édesanyám. De mert őt oly nagyon szerettem, - az ő maszkjában jelentkezett, így tudott megmenteni – a Jövőnek”* (58. old).

A nagy lemondás

Minél inkább elmerül Máriában és Jézusban, annál inkább vágyik a csendre, a magányra, az Istennel való elmélyült beszélgetésre. Így jut el Mödlingbe (Ausztria) a verbitákhoz, egyhónapos lelkigyakorlatra. De eleinte még itt is lenyűgözi a természet szépsége, és nem tud teljesen lemondani róla. *„A természet! – ő, mennyire szerettem a természetet, mennyire „rajongtam” érte, szinte istenítettem, - valóságos bálvány volt, és én igazán rabja voltam neki. – Mily sokat hallottam, olvastam a teremtmények szeretetéről! A természet is teremtmény. S valóban a legeslegszebbek közé tartozik. Régen természetimádó voltam. Most, ekkor Mödlingben? – Még mindég rabja voltam varázsos szépségének. De mennyire, csak nem vettem észre. Járunk a természetben künn az én kispap barátommal. Hányszor bosszankodott, mikor meg-megállítottam: Nézze, milyen gyönyörűséges itt minden, a virágok, a fák, a kilátás! De ő tudomást sem vett róla, olvasott tovább...”* (77. old).

Azonban ahogy telt az idő, egyre inkább kezdett lemondani a természetről. Nehezen tudta elengedni ezt az utolsót, ezt az utolsó ragaszkodását egy teremtményhez. De Mária szép lassan rávezeti, és egyszer csak azt veszi észre, hogy már nem olyan fontos számára a természet. *„Egyszer aztán, egy napon, künn a szabad természetben, meglepetve állapítom meg magamról: nekem sem fontos, semmiképpen sem lényeges a természet. Anélkül még meglehetek. A természet is teremtmény! Az egyedül fontos, a lényeges a Minden – a Teremtő! Őt imádd! Ne a természetet, ne a teremtményt! – Gyönyörködhetsz a teremtményekben, tehát a természetben is, de gyönyörködésed dicsérje annak Alkotóját, Teremtőjét. Ne a teremtményt, mintha az alkotta volna önmagát, hanem a Teremtőjét”* (77. old)!

Vallomás

Láthatjuk tehát, hogy a Szépszeretet Anyja milyen csodálatos módon vezette őt a természet szépségei által. Hosszú út volt, amíg Marton Boldizsárból Marcell atya lett és teljesen elmerülhetett Mária és Jézus szeretetében. *„A természet szépségei iránt mindig különös érzékem volt. Szerelmese voltam a természetnek. Ez volt az eszköz az áldott Édesanya kezében*

ahhoz, hogy a „gyökerek”, amelyeket egykor Ő bocsátott lelkembe, megmaradjanak, és ha nagy sokára is, de egyszer újra kihajtsanak Őneki...” (20. old). A Szépszeretet befejezésében ő maga csodálatos szavakkal összegzi életét, ahogy rátalált Máriára. Mert Mária választotta ki őt, hogy bevezesse a Kármel földjére. Fejezzük hát be ezzel a csodálatos vallomással, amit a gyermek tesz Édesanyjának:

„Fogadd tehát e sorokat, mint lángoló szerelmemnek gyöngé, emberi szavakba öntött vallomását. Mert Téged kerestelek, Téged szerettelek ifjúságomtól... mindig, mindenütt, mindenben, míg nem örökre a Tied, szerelmed örök foglya lettem. Hiszen valóban, előbb szeretted engem. Rám ragyogtál a tiszta égboltról: Tiszta Fénysugár! Rám mosolyogtál a hófedte bércekről: Hófehér Mária! Nekem illatoztál a völgyek lilimából: Liliomok Lilioma! Futottam keneteid illata után, mert vonzottál, s megtaláltalak, mert magadhoz öleltél. Arámnak választottalak, de Te előbb választottál ki engem. Megsebezted szívemet, ezért szomjúhoztalak, - szerelmem a pecsét szívemen, karomon, s lehetetlen mást szeretnem. Lejöttél hozzám az égi Libanonról, megmutattad orcádat, hallottam hangodat és elrejtettél Szepültelen Szíved sziklaüregébe (118. old).

Fr. Béla

MARCELL ATYA VERSEI

Az Istennel való találkozást nehéz szavakkal kifejezni. A történelem szent emberei, misztikusai küszködtek a szavak elégtelenségével. Inkább hallgatni szerettek volna. De az Istennel való találkozás kegyelme egyeseket arra ösztönzött, hogy írják le tapasztalatukat másoknak. Ilyenkor fordultak segítségért a képekhez, hasonlatokhoz, szimbólumokhoz... Vagy éppen a költészet eszköztárával fejezték ki vallásos élményüket. Így születtek meg a zsoltárok, az istenes versek.

Marcell atya író ember volt. Sok hatásos műve maradt ránk. Többek között például: önéletrajza, a Szépszeretet; prédikációi; tanításai a szerzetesi életről; naplója... Ezekben a művekben jó pár verset is találhatunk. Ő is próbálta kifejezni önmagát, átélt istentapasztalatát a költészet eszközeivel. Ezenkívül versei egy nagyon mély és tömény metszetet adnak többi művéről, lelkiségéről és tanításáról. Így ha valaki rövid időn belül akarna megismerkedni Marcell atyával, akkor költeményeit kell forgatnia. Verseinek első kiadása Prof. Dr. Keresztury Dezső válogatásával 1997-ben jelent meg a Kármelita Rendtartomány gondozásában, „Magasztalja lelkem az Urat” címmel. Azóta teljesebbé vált Marcell atya verseinek gyűjteménye. Több olyan költemény is előkerült, ami a '97-es kiadásban még nem szerepelt. A kutatás azóta is folytatódik.

Keresztury Dezső az említett kiadás előszavában, melyet még 1989. május 4-én írt, ezeket mondja Marcell atya költészetéről:

„Nehéz volna a lelkinaplóban megmaradt szövegeknek műfajait a stilisztika, a költészetten szokásos szókinccsel meghatározni. Nem is valamilyen írói, költői alkotó szándék hozta létre őket. Miután világi tanárként, íróként, előadóként alapos műveltségre tett szert, s ízlését, műértését a legjobb példákon nevelte, fejlesztette: mindig némi lenézéssel minősítette a saját verseit. Egyszer így írt róluk valamelyik levelében: *A mellékelt versek nem művészetet, inkább az én boldog lelkem visszhangját adják.* A vallás, a hit alapélményeiről, az Istenatyá, Jézus, a túlvilági csönd, az életszentség dicséretéről, de főként a Szűzanya iránti égi szerelem ünnepeiről, a másokért vállalt életáldozat testi, lelki kínjairól, s a minden gyötrelmen

diadalmaskodó hit boldogságáról szólnak – énekelnek. Éspedig teljes személyességgel. A verssé kerekülő szövegek egybefonódnak a szerzetesatya gondolattöredékeivel, fohászaival, örömkítőréseivel; nemegyszer úgy kell kibontani őket környezetük szövevényéből. Ezért is szükséges őket helyenként kissé megigazítani, hiszen megismételnek egyes mozzanatokot, eszmemeneteket: nőnek, patakszanak a maguk természete, lüktetése szerint, félbeszakadnak vagy egymásba örvénylenek.

Mindig az élmény teljes őszinteségével, minden célzatosság, mesterkéeltség, távolságtartó alkotói megtervezettség nélkül jelennek meg. Kristálytiszták, mint a friss források, de nem ízetlenek, mint a desztillált víz. Földmélyi sötét rétegeket, sarjadó növényzetet és égi magasságokat bejárt cseppeket egyesítenek; ásványi ízekkel, viharfelhők villamosságával, égő napsütés ragyogásával vannak átítatva: tisztaságuk leszűrtség, csillogásuk élő fény. Hitelesek mint a hamisítatlan érzések. Úgy szólnak, mint a még meg nem rontott gyermekek, vagy mint a minden földi érdektől megtisztult bölcs aggok. Manapság nagy és jogos divatja van az ún. naiv festészetnek. Ha lehet ilyesmiről beszélni: Marcell atya verseiben a naiv vallásos költészet példaszzerű darabjait csodálhatjuk meg és zárhatjuk szívünkbe.”

„E rövid ismertető emlékezés meg sem kísérelheti, hogy kijelölje Marcell atya írásainak helyét a magyar vallásos – vagy akár csak a magyar katolikus – költészet történetében. Megvallom, nemigen találok sem elődeit, sem utódait. A magyar vallásos költészet legfontosabb emlékeinek egy része – soruk az Ómagyar Mária-siralommal kezdődik – inkább csak átdolgozása, fordítása, pár darabja a keresztény, katolikus világek költészet nemzetek fölötti szellemi terében létrejött műveknek. Egy másik – főként protestáns – része: attól kap sajátosan hazai színezetet, hogy szorosan összefonódik történelmünk válságos eseményeivel. A harmadik azáltal válik mélységesen személyessé – például Balassi esetében -, hogy egy magát rettenetes vétkeiért ostromozó lélek bűnbánó könyörgéseivel telik meg, vagy esetleg – mint Ady istenes verseiben – egy Istenhez hanyatló árnyék boldogtalan hánytorgatásait fokozza nagyszerű válságköltészeté. Az a nagy hagyományokat őrző s megújító költői szigorúság, amely Babits kételkedő, sebeit föltépve is szigorú költői fegyelemben fogó verseiben lép elő, meg az az egzisztencialista kivetettségek-érzésből megszületett szédítő magány-líra, amellyel Pilinszky János verseiben találkozunk – úgy gondolom -, nagyon is áttételes, tudatosan stilizált, zárkózott jelképekbe burkolódzó poézis, hogyszem eredendően közvetlen, hitelesen személyes vallásos költészetnek érezhetnénk. A régi magyar költők rendszeresen valamilyen harcos, kemény, legfeljebb irgalmas Istenhez fohászokdtak. Marcell atya azonban így szólt:

*„Szentnek lenni annyit jelent, mint gyakran
Örvendezni azon, hogy a jó Isten amilyen
hatalmas, éppen olyan jóságos, irgalmas,
és hogy mi az Ő gyermekei vagyunk:-
Hát nem nagyszerű élet ez?”*

Máshol így ír:

„Ahol nincs öröm, oda vígy örömet s meglátod öröm lesz belőle.”

„Ez az örvendező, boldogan patakozó vallásos élmény az ő költészetének tiszta forrása. Talán erre lenne boldogtalan korunknak is legnagyobb szüksége.”

fr. Albert

INTERJÚ MARCELL ATYÁRÓL François-Marie Léthel atyával²

- Léthel atya, először is arra kérem, hogy mondjon néhány szót arról a különleges módról, ahogyan Ön munkája során a teológiával foglalkozik!

- Rómában a Teresianum Pápai Teológiai Fakultáson és még három másik Fakultáson tanítok dogmatikát és lelkeségi teológiát. Teológiai kutatásom fő tárgya Krisztus misztériuma. Már jó néhány évvel ezelőtt felismertem, hogy a legjobb teológusok a szentek, s hogy nekik is van teológiájuk, vagyis létezik az úgynevezett „szentek teológiája”. Szent János apostol írja, hogy mindaz, aki szeret, ismeri Istent, s hogy aki nem szeret, nem ismeri Istent, mert Isten a szeretet (vö. 1 Jn 4, 7-8).

Ezért teológiai kutatómunkám alapjául a szenteket választottam: a kereszténység első évszázadainak egyházatyáit; a középkor nagy mestereit, mint Szent Anzelmet vagy Aquinói Szent Tamást; és a misztikusokat, mint például Assisi Szent Ferencet vagy Lisieux-i Szent Terézt. Ez utóbbi néhány év óta maga is egyházdoktor, akit különösen is jól ismerek azért is, mert magam is francia vagyok, s azért is, mert én magam is tevékenyen közreműködtem Teréz egyházdoktorrá avatásának előkészítésében. Lisieux-i Szent Teréz a világon az egyik legkedveltebb szent. Tanításában Jézusról vall, méghozzá olyan módon, hogy még a nem-katolikusokat, sőt a nem-keresztényeket is képes megszólítani.

A szentekkel való kapcsolatomból is tovább gazdagodott, hogy 2004-ben II. János Pál pápa a Szenttéavatási Kongregáció konzultorává választott, vagyis arra kaptam meghívást, hogy a boldoggá avatandókkal is foglalkozzam, s általuk az életszentség új alakjait ajánljam Isten népének.

- Így ismerkedett meg a magyar karmelita Marcell atya személyével is?

- Egy évvel ezelőtt hívtak meg Magyarországra, éppen Marcell atyával kapcsolatosan. Megismerhettem Marcell atya önéletrajzi írását, a Szépszeretetet, mely francia fordításban nem sokkal előbb jelent meg. Ebben az évben is Marcell atyához kötődően érkeztem Budapestre, ahol a Szépszeretetről tartottam előadást a Kármelita Napon.

- Mi volt a benyomása Marcell atya önéletrajzi vallomását olvasva?

- Ezt a művet a Kármel, de az egész keresztény lelki irodalom egyik gyöngyszemének tartom. Marcell atya eme írása egy misztikus önéletrajzi vallomás, amit a keresztény lelkiség néhány klasszikus művével párhuzamba állítva mutattam be: Szent Ágoston Vallomásait, Avilai Szent Teréz Önéletrajzát illetve Lisieux-i Szent Teréz Önéletrajzát említve. Marcell atya önéletrajzi írásának az az eredetisége, hogy a saját életéről nem tud Mária nélkül beszélni, vagyis amikor saját életéről vall, abban mindenekelőtt Mária szerepét teszi nyilvánvalóvá.

Előadásom során próbáltam arra is utalni, hogy milyen mély párhuzam fedezhető fel Marcell atya írása és Monforti Grignion Szent Lajos-Máriának A tökéletes Mária-tiszteletéről írott értekezése között. Azt hiszem, ez a két mű kölcsönösen megvilágítja egymást. Közismert, hogy Monforti Grignion Szent Lajos-Mária milyen nagy hatással volt II. János Pál pápára. A nemrégiben elhunyt szentatya sokszor utalt rá, hogy pápai jelmondata is Grignion Szent Lajos máriás tanításából származik. II. János Pál pápa éppen Grignion Szent Lajosnak ezt a „Totus Tuus”-szal fémjelzett máriás lelkületét megélve illusztrálta az Egyházzal szóló Lumen Gentium zsinati dokumentum utolsó fejezetét, amely Máriának Krisztus és az Egyház misztériumában betöltött helyét tárja fel. Az említett zsinati dokumentum - mint ahogyan Grignion Szent Lajos traktátusa is - doktrinális formában teszi közzé a Szent Szűz szerepéről

² A Katolikus Rádió által 2006 augusztusában rögzített beszélgetés teljes szövege

szóló tanítást. Marcell atya írásában azonban, mint ahogyan például Lisieux-i Szent Teréz Önéletrajzában is, a tanítás életté válik. Nos, ez a szentek „megélt teológiája” – ahogyan azt maga II. János Pál pápa is említi a „Novo millennio inuente” című apostoli levelében (vö. n. 27).

- Mit jelent a szentek eme „megélt teológiája”, és miben látja a Marcell atya művében felismerhető teológiai tanítás lényegét?

- Ez a teológia egy személyes tapasztalattá vált tanítást jelent. Arról van tehát szó, hogy egy személyes hangú elbeszélés által a keresztény misztérium egyik alapvető, objektív igazsága kerül kinyilatkoztatásra. Például az az olvasó, aki – mondjuk - Lisieux-i Szent Teréz Önéletrajzát a kezébe veszi, nemcsak egy konkrét személy életét ismerheti meg általa, hanem ezzel együtt egy alapvető igazságot is: hogy Isten mindannyiunkat végtelen szeretettel szeret. Hasonlóképpen a Szépszeretet olvasója sem pusztán Marcell atya megtérésének történetét tudhatja meg a műből, hanem azt is, hogy mit jelentenek Jézusnak a kereszten Jánoshoz intézett szavai: „Íme a te anyád!” (vö. Jn 19,27), vagyis mit jelent számunkra Jézus ajándéka, amelyet nekünk mindannyiunknak Mária személyében adott.

Az előadásomban próbáltam megértetni, hogy Marcell atya kifejezésmódja egyáltalán nem egy fanatikus Mária-tisztelő túlzó érzéseit tükrözik vissza. Nagyon is kiegyensúlyozott műről van itt szó, amelynek középpontjában Jézus Krisztus áll. Ahogyan Grignon Szent Lajos állítja: „Mária által Jézushoz”. Vagyis a „Totus Tuus” Mária által mindig Jézus felé irányul.

Arra is utaltam, hogy milyen párhuzamot vehetünk észre Marcell atya önéletrajzi írása és Szent Ágoston Vallomásai között. Mindketten nagy lelki, emberi és költői érzékenységről tanúskodnak. Mindketten Isten szépségének szerelmesei, amely éppúgy megnyilatkozik a természetben, mint ahogyan a mi emberségünkben is. Marcell atya, Szent Ágostonhoz hasonlóan, nagy fontosságot tulajdonít édesanyja közvetítő szerepének. Szent Ágoston Vallomásainak egyik legszebb része, amikor édesanyjáról, Szent Mónikáról vall. Marcell atya is nagyon mély kapcsolatot élt meg édesanyjával. Édesanyja szeretete számára a Szűzanya szeretetének szimbóluma, hogy úgy mondjam, „szakramentuma” volt.

Ezen kívül Marcell atya írása is nagy kozmikus érzékenységről tanúskodik, ami azt jelenti, hogy roppant módon érzékeny a természet szépségére, vagyis a teremtmények szépségén keresztül megnyilatkozó Istenre. Tudjuk, hogy a Szentírás milyen sokszor hívja a hívő embert arra, hogy művein keresztül azok Alkotóját is felismerje. Ebből a szempontból sok hasonlóságot fedezhetünk fel Marcell atya és Lisieux-i Szent Teréz között is, akinek Önéletrajzában a virágok vagy a csillag szimbóluma alapvetően fontos elem. Marcell atyánál ezek a szimbólumok is Máriára utalnak.

Szeretném azonban Marcell atya Szépszeretet című írásának egy még fontosabb eredetiségére felhívni a figyelmet: annak antropológiai aspektusára. Ezzel arra akarok utalni, hogy Marcell atya számára Mária nemcsak anyát, hanem jegyest is jelent. Vagyis Mária Marcell atya szívének nemcsak a gyermeki, hanem a jegyesi dimenzióját is birtokba vette. Sőt, amikor Marcell atya visszaemlékszik serdülőkori nagyszombati lelki élményeire, a Máriával akkoriban megélt kapcsolatát annyiféle jelzővel szemlélteti, hogy ezzel egyértelművé teszi: a Szent Szűz a fiatal Marton Boldizsár szívének minden dimenzióját lefoglalta.

XVI. Benedek pápa a „Szeretet az Isten” című enciklikájában az egész Egyház figyelmét újra felhívta a szövetségnek arra a fontos szimbólumára, amelyet a Szentírásban a férfi és a nő közötti jegyesi szeretet képe illusztrál. Tudjuk, hogy a prófétáknál – gondoljunk csak például Ózeásra vagy Ezekielre -, az Énekek énekében vagy magában az Újszövetségben is mennyire jelen van ez a szimbólum Isten és népe, valamint Krisztus és az Egyház közötti szövetséget jelképezve. Marcell atya egyike azoknak a nagy misztikusoknak, akik az Istennel való kapcsolat eme jegyesi dimenzióját is megélik, amely elsődlegesen mindig Krisztusra vonatkozik, de amit Mária közvetítő szerepén keresztül is meg lehet élni. A Máriával megélt jegyesi kapcsolat természetesen nem csak Marcell atya sajátja a keresztény lelkiségben:

Máriával egyfajta lelki házasságot élt meg például a francia Eudes-i Szent János vagy az olasz Palotti Szent Vince.

A Máriával megélt jegyesi kapcsolat illusztrálására idéztem előadásom végén a Szépszeretetből azt a beszámolót, amelyet Marcell atya a lourdes-i zarándoklatáról való beszámolója végén írt. (Tudjuk, hogy Marcell atya egyházközségük plébánosával vett részt ezen a zarándoklaton, s ez a személy – tudjuk - a későbbi Mindszenty bíboros, akinek később éppen Marcell atya lesz majd a gyóntatója.) Marcell atya eme lourdes-i élményei kapcsán írja a Szépszeretet talán legszebb oldalait. Kendőzetlenül kifejezi bennük a Jézus és Mária iránti szeretetének örömét. Különösen a Szent Szűz iránti szerelmét szemlélteti az Énekek énekéből és a Bölcsesség könyvéből kölcsön vett idézetek halmozásával. Egy boldog ember kiáltása ez, egy olyan emberé, akinek szívét teljesen betölti a szeretet. Tudjuk, hogy milyen nehéz az az állandó lelki harc – papoknak és szerzeteseknek különösképpen is -, amelyet a tisztaság követel meg tőlünk. Marcell atya ezen a téren is egy aktuális próféta lehet számunkra boldogságával és megvalósult emberségével. Boldogságát annak tulajdonítja, hogy életében felfedezte annak a legcsodálatosabb nőnek a jelenlétét, aki egyre jobban Jézushoz kapcsolja őt. Meghívás lehet ez mindannyiunknak, de különösen is nekünk, papoknak és szerzeteseknek, hogy emberi megvalósulásunk kiteljesedését mi is a Szent Szűzzel megélt kapcsolat elmélyülésében keressük és találjuk meg.

- Az elmondottak alapján úgy tűnik, hogy nagyra becsüli a Szépszeretet című írás lelki értékét.

- Meg kell mondanom, hogy már sok szentet tanulmányoztam eddigi életem folyamán, de mégsem félek attól, hogy kijelentsem: Marcell atya Szépszeretet című írása a keresztény lelkiség egyik drágagyöngye. Mindenekelőtt a Kármelhez tartozik, és persze a magyar Egyházhoz, hiszen a mű magyarul íródott, de ugyanakkor arra is méltó írás, hogy Isten egész népének kezébe juthasson. Úgy, ahogyan Lisieux-i Szent Teréz Önéletrajza vagy Grignon Szent Lajosnak A tökéletes Mária-tiszteletről írott tanítása, Marcell atya eme műve is megérdemelné, hogy minél több nyelvre le legyen fordítva. A mű jól sikerült francia fordítása már kész van: a Világban Élő Kármel egyik francia tagjának köszönhetően. Az olasz fordítás jelenleg készül. De a többi nyelvre is le kellene fordítani, mert mélyen meg vagyok győződve arról, hogy egy olyan műről van szó, amely nagy kincset jelenthet Isten népe számára. Marcell atya önéletrajzi írása Jézus ama szavainak kommentálásául szolgálnak – „Íme a te anyád” (vö. Jn 19,27) –, melyekkel a mi Urunk mindannyiunk anyjául adja Máriát. De a szeretett tanítvány, János apostol, magatartását is kommentálja Marcell atya a művével, aki – ahogyan evangéliumában írja - magához vette Máriát. Marcell atya élete és tanúsága egy csodálatos példája annak, hogy mit jelent az, ha valaki félelem nélkül, teljesen életébe fogadja a Szent Szüzet.

- Önt mi ragadta meg leginkább a Szépszeretetet olvasva?

- Bevallom, hogy engem leginkább Marcell atyának a Máriával megélt jegyesi kapcsolata érintett meg. Az a tény, amelyet Marcell atya írása olyan meggyőzően hirdet: hogy Mária az Istennek szentelt személy egész szívét képes lefoglalni. Marcell atya sorai eszembe juttatták Lisieux-i Szent Teréznek egyik levelét, melyben így ír unokahúgához:

„Ne félj attól, hogy túlságosan szereted a Szent Szüzet, soha nem fogod őt eléggé szeretni. Jézus pedig örülni fog, hiszen a Szent Szűz az Ő édesanyja.” – Mint pap és szerzetes, nagyon fontosnak érzem Marcell atya tanúságtételét, mert az ő személyében egy olyan valakit ismerhetünk meg, aki nem fél attól, hogy Máriát egész szívével szeresse, s aki tudja azt, hogy Máriát nem lehet eléggé szeretni, hisz’ ő mindig Jézushoz vezet, ő mindig Jézust adja nekünk, és Vele egyesít minket.

- Ön szerint mi lehet a jelentősége a teológia olyan jellegű művelésének, amely különleges súlyt helyez a szentek tanúságtételére illetve írásaira? Mivel szolgálhatják a szentek az Egyházat és a teológia művelését?

- Azt hiszem, hogy a mai ember az ideológiák meghíusuló ígéretei után már csömörben szenved az új elméletektől. Vagyis a mai embert sokkal inkább megérinti egy konkrét élet tanúságtétele bármiféle doktrinális szintézistől. Mégis, eme tapasztalatokon túl a legmeghatározóbb fényt számomra II. János Pál pápa „Novo millennio inuente” című apostoli levele adta, amelyben a szentatya többek között arról vallott, hogy a klasszikus értelemben vett spekulatív teológiai kutatást ki kell egészíteni a szentek „megélt teológiájával” (n. 21). Erre vonatkozóan példaképpen említi meg Lisieux-i Szent Terézt és Sziénai Szent Katalint. Majd apostoli levelének egy újabb részében ismét Lisieux-i Szent Terézt idézi, akit – ahogyan írja – mint a „scientia amoris szakértőjét” nyilvánított egyházdoktorrá (n. 42). Terézről tehát a szentatya úgy beszél, mint az isteni szeretet szakértőjéről. Miről is van szó ennek kapcsán? Egy bizonyos szeretettel teljes ismeretről. Ezzel kapcsolatban említhetnénk XVI. Benedek pápa enciklikáját is, amely arra próbál minket emlékeztetni, hogy Isten a szeretet. Végső soron a szeretet a legalapvetőbb valóság, amit minden férfi és nő titokzatos módon, öntudatlanul is keres. Az életszentség pedig, amelyre minden megkeresztelt ember meg van hívva a II. vatikáni zsinat tanítása szerint, nem más, mint a szeretet teljessége. Nos, éppen ezért lehetnek a szentek kiváltságos mestereink: mert a szeretet szempontjából, a szeretet által ismerik és teszik ismertté Istennek, Krisztusnak és az Egyháznak a misztériumát. A szeretettel azonban együtt jár a szépség. Van egy nagy orosz ortodox gondolkodó, aki azt állítja, hogy „a szépség fogja megmenteni a világot”: vagyis az igazi, hiteles szépség, aki maga Krisztus. Marcell atya a szépség szerelemese volt a természet, a művészetek vagy az irodalom utáni mély érdeklődésével. A Szépszeretet mű címe is erre az érzékenységre utal, azt állítva, hogy a szeretet csak szép lehet, s Isten misztériumát, mint a végtelen szépséget állítja elének, mely szomjúságot képes kelteni az emberben maga után. Marcell atya számára Mária ennek a szépségnek a legtisztább tükré, akin Jézus szeretete, de vele együtt az egész Szentháromság szeretete minden folt és torzulás nélkül felragyog.

(fordította: fr. Rafael)

A SZENTMISE SZEREPE MARCELL ATYA ÉS SZENTHÁROMSÁGRÓL NEV. BOLDOG ERZSÉBET ÉLETÉBEN

***„Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk,
mert mindnyájan egy kenyérből részesülünk.” (1 Kor 10, 17)***

Marcell atya életének középpontja a szentmise volt. Egész életét a szentmisében ajánlotta fel, az Eukarisztiával való találkozásban teljesen Jézusnak adta át magát, és Jézussal egyesülve lett Ő is áldozat a szentmisében. Papként másokat is meghívott szentmiséjébe, ebbe a Jézussal való találkozásba és egyesülésbe, a lelkek millióinak megmentésébe. Sok embert kapcsolt be „paktumába”, amely nem valami különös és titkos gyakorlat volt, hanem a szentmise teológiájának megértése, ünneplésének mély átélése.

Az elmúlt esztendőben ünnepelt Szentháromságról nevezett Boldog Erzsébet nővér, aki mindössze 7 évvel született előbb Marcell atyánál, szintén a szentmisében való mély részvételéről tett tanúságot leveleiben. Ő is itt találta meg Jézust, itt adta magát teljesen Őneki és hívott meg másokat is a szentmise áldozatába, a szeretet életébe.

Az eukarisztia szentsége az ember hitét erősíti. A II. Vatikáni Zsinat így nyilatkozik a szentségekről: *„A hitet nemcsak feltételezik, de szavakkal és anyagi valósággal táplálják, erősítik és ki is fejezik; ezért a hit szentségeinek mondhatók. Megadják a kegyelmet, ugyanakkor nagyon jól föl is készítik a hívőket, hogy ezt a kegyelmet gyümölcsözően fogadják,*

helyesen tiszteljék Istent és gyakorolják a szeretetet” (SC 59). A Jézus Testével való egyesülés Jézus áldozatában részesít minket és emellett az egész Egyházba is bekapcsolja a hívőt. Szintén a II. Vatikáni Zsinat ír erről: „Üdvözítőnk az utolsó vacsora alkalmával azon az éjszakán, melyen elárultatott, megalapította testének és vérének eukarisztikus áldozatát, hogy így a kereszti áldozatát a századokon át eljöveteleig megörökítse, és így szeretett Jegyesére, az Egyházra bizza halálának és föltámadásának emlékezetét: az irgalom szentségét, az egység jelét, a szeretet kötelékét mint húsvéti lakomát, melyen Krisztust vesszük magunkhoz, lelkünket kegyelem tölti el, s a jövődő dicsőség záloga nekünk adatik” (SC 47).

Az eukarisztiának és az Egyháznak ezt a gazdagságát értették meg, élték át, tettek róla tanúságot szentjeink, ahogy Marcell atya és Boldog Erzsébet is.

Egyesülés Jézussal, az Áldozattal

Marcell atya számára a Szentmisében a Jézusnak az Atya számára kedves Áldozatban való részesülés volt a legfontosabb.

„Reggel a szentmisében egyesülök Jézussal, az Áldozattal, s a nap folyamán magamat áldozom... A szentmise, a Golgota áldozata tökéletes Isten számára. Kell, hogy az én számomra is tökéletes legyen. Felelek minden szentmise bemutatásáért. A Golgota megjelenülő áldozatában most is ott van a Szűzanya. Az Ő szívével együtt mutassuk be a szentmisét!... A Szűzanya engem Jézussá akar tenni. Ebből következik, hogy nekem is vállalnom kell a keresztet, föl kell jutnom a Golgotára, meghalnom, áldozattá kell válnom testvéreimért. A Szűzanya a tökéletes szeretetet akarja, ez a legfőbb gondja: Keresztre feszített szeretet a testvéri szeretet.”³

Marcell atya tehát egészen Jézussá akar válni. Erre a szándékra és végrehajtására a Szűzanyával együtt jut el. Az Ő jelenlétében vesz részt minden szentmisén, hiszen Őbenne találta meg a Szépszeretet, életének boldogságát. Itt, a szentmisében azonban Jézussal azonosulva, az Ő áldozatával egyesülve lép bele az egészen tiszta és szép isteni szeretet életébe.

Szenháromságról nevezett Boldog Erzsébet is megtalálja a szentmisében Jézus szeretetét, sőt azonosulni akar evvel az önmagát áldozó szeretettel.

A nagycsütörtök esti eukarisztiáról való tanítás után naplójában kifejezi óhaját, hogy odaadja magát válaszul az Úr kifejezhetetlen szeretetére: *„Jó Jézus, szeretetet fogok adni Neked a szeretetért, áldozatot hozok az áldozatért. Te feláldoztad magad értem. Én pedig neked ajánlom magam mint áldozat, Neked szenteltem az életemet, vigasztalni akarlak Téged, és ezért a Te kegyelmeddel, ami nélkül semmire sem vagyok képes, mindenre kész vagyok. Ó Jézus, annyira szeretlek Téged, annyira szeretnék valami jót tenni neked. Adj szenvedést nekem, ó Isten, Mindenható, áldozatul ajánlom fel magam a világ bűnöseiért. Felajánlom magam Jézussal, az én Vőlegényemmel, Jézussal, a legfőbb áldozattal” (Napló 1899. március 30.).*

Nagypénteken ezt írja: *„Szeretetet fogok adni a szeretetért, vért a vérért. Te meghaltál értem; és valóban, én minden nap meg fogok halni önmagamnak, minden nap el fogok tűrni újabb szenvedéseket, el fogok minden nap viselni egy újabb mártírságot és ezt érted, érted, aki annyira szeret!” (Napló 1899. március 31.)*

Marcell atya egyik elmélkedésében így ír a szentmise áldozatáról:

Mi a célom?

Egyesülés Istennel.

Hol érem el ezt tökéletesen? – Az Égben.

³ Egy perc Marcell atyával 9/4.

S itt a földön? – Még leginkább – a Szentmisében, a szentáldozásban. Nincs a világon ennél fontosabb esemény.

Mi a szentmise?

Az egyetlen véres keresztáldozatnak vértelen megújulása.

Hogyan lesz minél tökéletesebb egyesülésünk Jézussal a szentáldozásban?

Ha minél jobban átéljük a szentmisét. A szentmise a szeretet élete, amely az egyesülő szeretetbe torkollik a szentáldozásban.

Hogyan jutok el odáig?

Az önfeláldozó szeretet árán. Ez, s csak ez consecrálja, változtatja át a lelket. (Földbe vetett magnak meg kell halnia, csak úgy hoz bő termést. Meg kell halnunk a kereszten; a szenvedés consecrál.) Jutalma az egyesülés; Isten visszaadja neki a feláldozott Jézust.

Mi szükséges, mi készíti elő az önfeláldozó szeretetet? –

A lemondó szeretet, másképp – kizárólagos szeretet.

Ez a felajánlás, mert ezzel bocsátjuk az áldozati tárgyakat (kenyér, bor, önmagunk, a lelkek, ajándékaink, bűneink, stb.) kizárólag Isten rendelkezésére.”⁴

Ennek az áldozatnak a gyümölcset éli meg egész papi hivatásában: „Amikor én, ez a leghitványabb, legérdemtelenebb misézem - akkor én nem az vagyok, akinek látszom akár külsőleg, akár belsőleg, mások előtt, talán magam előtt is! – Akkor tehát szent misém folyamán Isten van bennem! Nem érzem, de ez az én »érzésem« (persze roppant finoman s végtelenül homályosan), hogy Jézus vagyok, s egészen beleburkol az Immaculáta, aki Anyám valóban, s hogy Ő az – a Szűzanya -, aki egygyé tesz velem. Jézus vagyok a Szentmisében. De nagy világossággal látom: szükségem van a Szűzanyára! Ő egyesít Fiával! Ő az, akinek föltétlenül ott kell lennie! Nélküle nincs papszentelés, de nincs szentmise sem. A papnak mindenképpen tűzben kell megtisztulnia. Ez a tűz az isteni szeretet tüze, amelyben lelkének egyesülnie kell Jézus Krisztus lelkével. Krisztus papságának sajátos jellege a szenteléskor belevésődött lényének mélyébe – ennek kell kidolgozódnia élete folyamán. Az aktív életet élő pap számára a tisztulás kohója a felebaráti szeretet.”⁵

Boldog Erzsébet nővér életében is megfogalmazódik a „Jézussá, szent ostyává válás” misztériuma. Papokhoz írt leveleiben megfogalmazódik az a kérés, hogy áldozzák őt fel teljesen a szentmisében.

Kevéssel 1905 nagybőjtje előtt Angles kanonoknak írja: „*Imádkozzon az ön kis gyermekéért is, konszekrálja őt a szent Ostyával együtt, hogy ne maradjon semmi már a szegény Erzsébetből, de legyen egészen a Szentháromságé.*” (L 225)

Szintén Angles kanonoknak vallja meg halála előtt azt, hogy Jézussal együtt akar áldozat lenni. 1906. július elején ezt írta Angles kanonoknak:

„Úgy szeretem szent Pálnak azt a gondolatát, amit ön elküldött nekem! Úgy tűnik nekem, megvalósult bennem, ezen a kis ágyon, ami az oltár, amin feláldozom magam a Szeretetnek. Ó, kérje, hogy az Imádott képpel való hasonlóság legyen egyre teljesebb: »Configuratus morti ejus« (Átalakulni az ő halálára). Íme ez az, amit követek, ez ad a lelkemnek erőt a szenvedésben. Ha tudná, milyen romboló munkát érzek én az egész lényemben; ez a Kálvária útja, ami előttem megnyílik, és boldog vagyok, hogy ezen haladhatok mint egy jegyes az isteni Keresztrefeszített oldalán. 18-án leszek 26 éves; nem tudom, ez az év az időben, vagy az örökkévalóságban fog-e befejeződni, és mint egy gyermek a jóakarató apjától, kérem, hogy a szentmisén konszekráljon engem, mint Isten dicsősége dicséretének ostyáját” (L 294).

Marcell atya és Boldog Erzsébet is tanúságot tett arról, hogy mit jelent egészen egyesülni Jézussal az eukarisztiában, válaszolni Jézus végtelen szeretetére, amelyben önmagát adta nekünk és belépni ebbe az önátadásba és áldozatba a lelkekért. Marcell atya szentmiséjében nélkülözhetetlen szerepe volt a Szűzanyának, Ő, akiben már teljesen megvalósult ez az

⁴ Puskely Mária: Marcell atya élete és lelkisége. Prugg Verlag, Bécs, 1986. , 152. old.

⁵ Egy perc Marcell atyával 2/5.

egyesülés, akiben már kezdetben megvolt ez a szép szeretet, segítette Marcell atyát, hogy befogadhassa a szép szeretetnek forrását, Jézust, és egy legyen Ővele.

„Mindnyájan egyek legyenek” (Jn 17, 20)

A szeretet Áldozatával való azonosulás Marcell atyát a felebaráti szeretet gyakorlására buzdította. Jézussal önmagát adta át mindenkinek. Nemcsak ezt tette, hanem másokat hívott meg a szentmiséjére, hogy ők is lépjenek be ebben az áldozatba, adják oda életüket Jézusnak és Jézussal egymásnak. Evvel megvalósította azt, amiről a Zsinat írt: „*az egység jele és a szeretet köteléke.*” Pontosan arra hívta meg az embereket, amire Boldog Erzsébet nővér kérte pap ismerőseit. Ez sem valami különleges gyakorlat tehát, mivel maga a II. vatikáni zsinat buzdít erre: „*Az Egyház tehát körültekintő gondoskodással arra törekszik, hogy a hívek ne csak mint kívülállók vagy mint néma szemlélők legyenek jelen a hitnek ezen misztériumán, hanem azt a szertartásokon és imádságokon keresztül jól megértve, a szent cselekményekben tudatosan, áhítattal és tevékenyen vegyenek részt; tanuljanak Isten igéjéből, merítsenek erőt az Úr testének terített asztaláról, adjanak hálát Istennek, a szeplőtelen áldozatot nemcsak a pap keze által, hanem vele együtt tanulják meg önmagukat felajánlani és napról napra váljanak eggyé Istennel és egymás között a Közvetítő Krisztus segítségével, hogy végül Isten legyen minden mindenben.*” (SC 48)

Marcell atya paktumot kötött sok lelki gyermekével, hogy bevonja őket ebbe a misztériumba.

„Paktum. Micsoda az?

Szövetség kettőnk között.

A lehető legszorosabb, szétszakíthatatlan kötelék. (A Kármelhegyi Boldogasszony ajkán hangzik el votívmiséjének traktátusában: „Expandi amictum meum super te et juravi pactum tecum.- Reád adtam az én ruhámat és szövetséget kötöttem veled.)

Te - részt veszel az én Szentmisémben, nemcsak mintegy „hivatalosan”, de különösképpen szívvel-lélekkel, hangsúlyozottan, ehhez elegendő egyetlen határozott akarati aktus (bárhol, bármikor!): Részt akarok venni lélekben Marcell atya Szentmiséjében!” ... - ezzel segítesz nekem, hogy kedves, sőt mindig kedvesebb legyen áldozati bemutatásom Istennek.

Én, a pap ennek fejében odaadom neked kötelező hálával Misémet. Rendelkezzél vele! -

Egy gyertya csak egy gyertya, de kettő s több gyertya növeli a fényt, a világosságot. Oda teszek, ott vagy a paténán, a kehelyben, az átváltoztatásnál, szorosán együtt Jézussal, Aki maga az áldozatot bemutató Főpap és egyúttal Áldozat. Életáldozatunk az Ővével különösen eggyé lesz az Úrfelmutatás után a kereszttetéseknel. Itt szinte rendkívülien nagy gonddal csatolom a magam életáldozatát, aztán a tiedet és minden paktumos testvéremet Jézus áldozatához, hogy teljes legyen Vele a mi egységünk. (Értsd meg! Leírok 6 nullát az igazán semmi, ha 6 is. De hozzácsatolom az egyes számhoz, akkor az már egy millió. A szenvedés magában véve alig valami, de Jézuséhoz csatolva – végtelen értékű. Qui adheret Domino, unus spiritus est, - aki az Úrhoz tapad, egy lélek Ővele!) Áldozatunkra is rávonatkoztatom – nagy hittel és bizalommal – a szent kijelentéseket: hostiam puram.. ezt a tiszta áldozatot, szent áldozatot, szeplőtelen áldozatot fogadja kegyes-derűs orcával az Atya, miként fogadta Ábelét, Ábrahámét és Melchisedekét. Itt, itt ebben a fenséges percben összeforrunk Jézussal és paktumos testvéreinkkel, s valljuk: mi is tiszta, szent és szeplőtelen áldozat akarunk lenni, úgy, hogy csupa bizalom alázattal merem Őt kérni: Jézussal való egyesülésünk következtében majd a Szent Csere, tehát a megáldozás révén részesülünk minden áldásában és kegyelmében! (...) Eggyé lettünk a szeretetben és az áldozatban.”⁶

Az Egyház egységét megvalósító eukarisztia misztériumát fogalmazza meg Marcell atya a paktumban:

⁶ Sinkó Ferenc: Küldetésben a Szűzanyáért. A Kármelhegyi Boldogasszonyról nevezett Marcell atya élete és halála. Magyar Kármelita Rendtartomány, 1991., 94. old.

„Részesei, tagjai, sejtjei vagyunk a nagy Krisztus–Testnek, az egyháznak; a Szentmisében pedig különösen egységesek a szent komolysággal elfogadott paktumunk révén! (...) Tehát gondoldj kedves paktumos testvér, - mindennap arra: Nem vagy egyedül! Testvéreid veled vannak Jézus Szívében, tökéletes egységben a szentmiseáldozat folyamán! Légy rajta, hogy a megvalósulás hétköznapijaiban, azoknak minden órájában, percében is légy a mi Főpap – Áldozatunkkal, velem és minden paktumos testvérünkkel, sőt a teljes Egyházzal! (...) Így teljesedik Jézus Főpapi imájának fő óhaja: »Mindnyájan egyek legyenek! Amint Te Atyám bennem vagy és én Tebenned, úgy ők is egyek legyenek mibennünk« (Jn 17, 21). A szeretet diadala mindegyikünkben megvalósítja a Szent Pál-i ideált: »Élek én, de már nem én élek, hanem Krisztus él bennem« (Gal 2, 20). Legyen tehát valósággá a Szeretet diadala már életünkben és mindenekfölött halálunkban szent paktumunk által!»⁷

Szentháromságról nevezett Erzsébet nővér, bár nem volt pap, buzdította ismerőseit, barátait az eukarisztiában megvalósuló egységre:

„Kedves asszonyom, reggel a szentmisén egyesülünk az ő áldozatának szellemében: mennyasszonyai vagyunk, Hozzá kell hasonlítanunk. Aztán ezután tegyünk mindent Őbenne a nap folyamán. Akkor, ha mi hűségesek leszünk hozzá az életben az ő életéhez, ha mi azonosulunk egészen egyszerűen a Megfeszített lelkének minden mozdulatával, akkor már nem kell félnünk gyengeségeinktől, mert Ő lesz a mi erőnk, és ki tud Tőle elválasztani minket?» (L156 – 1903. február 15.)

Marcell atya és Szentháromságról nevezett Boldog Erzsébet tanúságot tettek arról, hogy Jézus valóban minden ember számára jelen van az eukarisztiában való részesülés által. A Jézusban való szentségi részesülés növelte meg hitüket és alakította át életüket, hogy a szeretet egységének boldogságában élhessenek Istennel, az Egyház minden tagjával, önmagukkal, és másokat is meghívjanak erre a boldog és megkérdőjelezhetetlen, elszakíthatatlan egységre.

fr. Imre

MARCELL ATYA – MÁSOK SZEMÉVEL NÉZVE

Marcell atyáról külföldön több alkalommal is beszélve, kértem a hallgatóságot, hogy akik hajlandóságot éreznek rá, utólag írásban is osszák meg velem, hogy milyen hatást gyakorolt rájuk az ő személye és életének üzenete. Így keletkeztek az alább közölt megjegyzések, amit örömmel osztok meg a Kármel újság olvasóival is.

„Ami leginkább megérintett Marcell atya személyében, az az ő meleg embersége volt. Teljesen megvalósult benne a keresztény ember hivatása: Isten gyermekévé és Mária gyermekévé válva egyúttal minden ember testvére is lett.”

„Marcell atya élete mélyen megfogott. Egy igaz embert ismertem meg általa, akinek alakján keresztül – rendkívüli őszinteségének és minden tettétől távol álló jellemének köszönhetően - az igazság teljesen áttetszővé válik. Úgy gondolom, hogy önéletrajza nagyon sok jót tehet, és reményt adhat olyanoknak, akik – hozzám hasonlóan – csak botorkálva haladnak előre a tökéletesség útján, s minden nap előről kell, hogy újrakezdjék azt. Imádkozom hozzá, és biztos vagyok benne, hogy meg fog hallgatni.”

⁷ Uo. 94 – 96. old.

„Engem leginkább Marcell atyának a Kármel iránti nagy szeretete érintett meg, ahogyan azt minden nehézség ellenére megélte és életre is váltotta.”

„Ami különösen is megfogott Marcell atyában, az Mária jelenlétének illata, mely Marcell atya egész lényén átsugárzik, s az a tény, hogy megérteti: Mária titokzatos módon tud cselekedni lelkünk mélyén.”

„Marcell életéből különösen is a következő témák gyakoroltak rám mély hatást: az Úr titokzatos útjai életünkben; Isten hűsége; a Máriával megélt jegyesi kapcsolat és az ő szüntelen anyai örködése fiának sorsa fölött; Marcell atya áttetszősége s az a tény, hogy egészen Mária gyermekévé lett, amikor meghalt.”

„Különösen is megérintett Marcell atya életében az a tény, hogy a serdülőkorában kapott nagy kegyelmek ellenére egy időre eltávolodott Istentől és az Egyháztól. Éppen ebben ragyog fel Isten ingyenes szeretete, az ő választásának misztériuma, amit tetteinkkel nem érdemelhetünk ki és az Úr hűsége, amely elkezdett művét beteljesedésbe viszi.

Amikor tanárként önként felajánlkozott arra, hogy többgyermekes tanárkollegája helyett megy ki a frontra, mindjárt Szent Maximilián Kolbe atya jutott eszembe, aki ugyancsak a Szeplőtelen szerelmese volt.

Ahogyan pedig szenvedéseit viselte a Kármelbe lépése és a feloszlás után élő hittel, alázattal és derűvel, arról tesz tanúságot, hogy Isten mennyi mindenre képessé tud tenni bennünket, ha bizalommal rá tudunk hagyatkozni az Ő szeretetére.”

„Ahogyan e napokban közösen olvastuk Marcell atya önéletrajzát, az a meggyőződés töltött el, hogy valóban Isten embere volt, s hogy valóban egy nagybetűs szent és ráadásul egy nagyon aktuális szent annál fogva, hogy a szépség volt az ő életszentség felé vezető útjának egyik meghatározó eleme. Több folyóiratban is olvastam mostanság, hogy «a szépség fogja megmenteni a világot». Úgy gondolom, hogy Marcell atya eme igazságnak egyik hiteles tanúja és tanítója.”

„Engem különösen is az az igazság fogott meg Marcell atya életét megismerve, hogy a szentek nem szentnek születnek, hanem nekik is megvannak a maguk gyengeségei. Istent viszont nem gátolja a mi nyomorúságunk: sőt éppen akkor, amikor bűnösnek látjuk magunkat, és semmiségünk tudata tölt el bennünket, képes kinyilvánítani fölöttünk az ő irgalmának nagyságát.

Az is mélyen elgondolkoztatott, hogy mennyi megaláztatást kellett elszenvednie Marcell atyának rendi testvérei részéről. Megértettem ezáltal, hogy az Isteni Gondviselés miként használja ki a bennünket körülvevő személyeket arra, hogy általuk megtisztítson, megnemesítsen minket. A «jók részéről való üldözés» lelki megtisztulásunknak egy hatékony eszköze. Avilai Szent Teréz a hatodik lakásban ír olyan lelkekről, akik felismerik, hogy az őket üldözőknek nem az a szándéka, hogy Istent vagy őket megbántsák, hanem Isten engedi meg mindezt azzal a szándékkal, hogy még több jót adhasson nekik.”

„Különösen az a szelídség és tanulékonyság érintett meg, amiről Marcell atya sikerek és igazságtalanságok közepette egyaránt tanúságot tett. S éppen ebben látom én az ő életszentségét: hiszen amilyen nehéz tanulékonynak maradni az üldöztetés közepette, ugyanolyan nehéz egyszerűnek maradni, és nem gondolni magunkat másoknál jobbnak, ha megbecsülnek és nagyra tartanak bennünket. Sőt, eme utóbbi helyzetben még nehezebb alázatosnak maradni.”

„Mindenekelőtt Marcell atya nagy alázatossága fogott meg, amit leginkább az őt ért igazságtalanságok közepette tanúsított, s ami nem akadályozta meg őt abban, hogy amikor szükséges volt, szabadon kimondja a véleményét, megvédje a gyengéket vagy kifejezze őszinte érzéseit. Vagyis az ő szabad alázata és alázatos szabadsága érintett meg leginkább, amely – minden bizonnyal – Isten, a Szűzanya és a testvérei iránti nagy szeretetének lehetett a gyümölcse.”

„Marcell atya egy olyan személy, aki az életszentség illatát árasztja. Önéletrajzát olvasva mélyen megérintett az a bensőséges és mély szeretet, amely őt Máriához kötötte, s amelyről írásának minden sora árulkodik. Milyen nagy bizonyossággal látja, hogy Mária mérhetetlen szeretettel szereti őt, s hogy Ő az a csillag, aki életének minden pillanatában vezette! Máriától vezetett igaz emberré és Isten igaz gyermekévé vált. Megismerve őt, önkéntelenül is testvérré és atyává lett számomra, s az a vágy töltött el, hogy imáiba ajánljam magamat.”

fr. Rafael

NEKÜNK CSAK SZERETNI SZABAD!

Marcell atyához Marcell atya szavaival

Fölfeszítette magát benned a Szeretet keresztyére, Ő, akivé mindig is lenni akartál, mert kiszolgáltattad magad a Szeretetnek, Jézusnak. Nagylelkűen szabad kezet engedted neki, és átszegezett az istenfélelem: *Halál az énre, éljen az Isten!* – kiáltottad.

Szeretnék, de nem akarunk szentek lenni! – mondtad, és mások szenvedését magadra vállaltad: *Ne félj kislányom, majd én megfulladok helyetted!* – A lelkekért! A lelkedért!

Ábrahám lettél, minden 'Izsák'-odat odaadtad, és Isten elragadtatott a 'hittől', amellyel adad. Eltűntél Benne mindörökre, hogy tied mind üdvözljenek.

Mindent, de mindent megér

Magyarnak lenni és Krisztusért élni-halni!

Nagy, igen nagy a mi hivatásunk! (...)

Egészen elégő áldozatok vagyunk!

Taníts Jézussá lenni, hogy Ő szünet nélkül áradjon ki az Atya felé az én nyomorult lelkemből is, áramoljék, ömöljék, lényével mindent beborítva, befödve az egész világot, mint egy folytonosan emelkedő hálafelhő – engeszteljen, könyörögjön, imádjon! Belőlem is áradjon, hogy lelkemet mindenben és mindig Isten Lelke ihlesse, mint a tiédet!

Áldozatul adtad magad a magyar papokért, szerzetesekért – a Krisztus-Testért. – Követlek. Vágyad az enyém is: földrészeket menteni, tömegeket, megszámlálhatatlant...

Pazarló akarok lenni a Szeretetben: egész szívet, egész szeretetet adni mindenkinek, mint Jézus és Te. A totális szeretet életére tanítasz, a folytonos szeretetre – és a lélek fölemelkedik Istenhez. *Szökni, mindig szökni a hit titkos lépcsőjén Jézushoz a Szűzanyával.* És ott maradni, Benne maradni – a Szeretetben! Akkor számomra sem lehetetlen a Szeretet isteni teljességében meghalni és a „kevesek” közé számláltatni.

Jogcímem Jézushoz nekem is a nyomorúságom.

Persze! Hiszen mit tudnál adni egyebet?

*Maga vagy a megtestesült nyomorúság.
Add oda magadat egészen.
Nem kell más!*

– mondja az Úr neked s nekem. – Nagyon rászorulok az Úrra mindenben és mindenkor. Egy akarok lenni az isteni akarattal, amint tanítottad: *Sis benedictus! Áldott légy! Minden nehézség megoldódik, csak rá kell mondanom mindenre: Áldott légy! Sis benedictus! Azaz akár szenvedés, akár öröm: Sis benedictus! Áldott légy! Akár kereszt, akár siker: Sis benedictus! Áldott légy!* Járj közben értem, hogy az élő szeretetláng, amely téged egészen fölemésztett az örökéletre, bennem is mindig lobogjon! – *Áldoztá lenni a legapróbb részletekben is!* – ez az út, az Egyház olimpikonjainak útja. *Csak az a fontos, hogy lelkünk megmaradjon az Isten szeretetében. (...) csak akarnom kell, s már Isten barátja vagyok.* Csak szüntelenül gyakoroljam a testvérszeretetet! *Ezen múlik minden... S testvérem mindenk.* – tanítottad.

A Szeretet érettségijét nekem is le kell tennem.

*Elnyerem a szüntelen szeretetindulat és
testvérszeretet állandó,
nem szakadozó gyakorlatával.*

És mondd, mit teszel a külső és belső szorongatásban? Nem sírsz, nem zokogsz, nem átkozódsz, nem burkolódsz csendes rezignációba, talán *könnyed se perdül, jajod se hallik.* – Hát akkor mit teszel?

*Mondva mondom:
Te Deum laudamus,
S anyámmal dalolom:
Magnificat anima mea Dominum!*

Magam előtt látlak a padon, vidáman, oldaladon a kutyával – ez nekem szentkép. – És hirtelen meglátom titkolt szenvedésed, mosolyod mögé rejtetted keresztet, pedig a húsodba vág a nehéz. Megelevenedik rajtad, benned a Golgota. – Akkor hallom szavadat: *Örökké áldassék Isten szent Akarata!* – De hallgatok és szeretek – ahogy kérted. A többit veled együtt a Szűzanyára bízom, és sarkaiból kifordul a gyűlölet világa; te vagy a Szeretet nagy forradalmára, akinek a Kármel odaadta a mennyet, mert megismerted Jézust, az Istent; megszeretted sorsát, Szívét, keresztjét.

Jézussal vagy a Szűzanyában. *Anyánk tudja, hogyan és hol vagy!* Ő, aki kiszemelt téged egy feladatra, amelyet a Kármelben be kellett töltened. *A Szűzanya dicsérete* nem fog el ajkadról, mert

Mi vagy te?

– Az ő citerása, regőse, énekese, szerelmese, koboldja, bolondja – mindene.

A Szépszeretet Anyja beléd sugározta a Szépszeretetet, Jézust, és elnyerted a vértanúság pálmáját, ha nem is vérrel, de szeretettel és határtalan bizalommal – a lelkedért, a lelkekért. *...hogy beteljünk Isten egész teljességével* (vö. Ef 3, 19). Amen.

*Krisztus Sebeiről nevezett Johanna-Andrea nővér OCD
Mindenszentek Kármel, Magyarszék*

MÁRIA HAJÓJA

Elmélkedés Marcell atya gondolatai alapján

Csodaszép fehér hajó. Minden fehér rajta. Nincs rajta folt, szeplőtelen, mint az Úrnője. Ez a hajó – Marcell atya szerint – a Kármelhegyi Boldogságos Szűz Mária testvéreinek a rendje.

A hajó neve: Mária, tulajdonosa: Mária, kormányosa: Jézus, a vitorlák hajtóereje: a Szentlélek, a bizalom és a szeretet, az útirány: az örökkévalóság, és végül az utasok: rendtársaim és én.

Elgondolkodom, hogyan is kerülhettem én, méltatlan bűnös erre a szép fehér hajóra. Ebben a pillanatban ismét rácsodálkozom Isten határtalan irgalmas szeretetére, az Isteni Irgalmasság Anyjának, az én Mennyei Édesanyámnak oltalmazó karjaira és hívására.

Hálatelt szívvel tudatosítom magamban, hogy Mária fehér hajóján lenni kitüntetés, szerencse, de főleg nagy kegyelem, és biztatás az egész életre szóló állhatatosságra - mindvégig kitartani ezen a fehér hajón Jézus és Mária jelenlétében élve.

Tudnom kell, hogy Mária tulajdona vagyok teljesen, és hogy nincs több ilyen biztos járatú, elsüllyeszthetetlen, elpusztíthatatlan hajó.

Mária fehér hajóján nincs idegesség, nincs izgatottság, derűs nyugalom ül az arcokon, és fogyhatatlan bizalom tölti meg a szíveket, hiszen Jézus a kormányos, így biztos az út és a célbaérés.

Ezen a hajón a vitorlák is fehérek – a bizalom duzzasztja őket. A szél fújja a csodavitorlát, a Szentlélek szele, az Atya és a Fiú csókja, a szeretet Lelke! Nem emberi kiszámítottság, önzés, gőg, hanem a bizalom és a szeretet viszi előre a hajót – ez a Kármel, Mária fehér hajójának a lelke.

Nincsen olyan jármű, amely gyorsabban és biztosabban a célba, az örökkévalóságba szállítana minket, mint ez a fehér hajó.

Imádás, hála, köszönet a nagy kegyelemért, hogy meghallottam a hívó szót erre a nem könnyű, de a végcélt szemlélve csodálatos útra.

Kérem a Szentlélek segítségét, a kármelita szentek és Marcell atyánk közbenjárását, hogy rendtársaimmal együtt a fehér hajó kikötőjébe, a kitűzött célba érjünk, ahol Mária örömteli csókját ránk lehelve e szavakkal fogadhasson minket:

„Bevittelek benneteket Kármel földjére, hogy annak terményeit, mégpedig annak legjavát egyétek.”

A Fájdalmas Anyáról nevezett Györgyi OCDS

MARCELL ATYA MÁRIA MEGSZÓLÍTÁSAI

Egy Attyapusztán eltöltött februári csendes hétvégén éreztem arra, belső indítást hogy megpróbáljak egy kis litániát összeállítani Marcell atya Mária megszólításaiból. Szeretettel megosztom ennek eredményét.

Titokzatos Egyetlen Eszmény, könyörögj értünk!

Valóságos, igazi édesanya, könyörögj értünk!

Csodálatos anya, könyörögj értünk!

Nagyhatalmú Szűz, könyörögj értünk!

Nagyokosságú Szűz, könyörögj értünk!

Egészen szép Szűz, könyörögj értünk!
Legtökéletesebb Édesanya, könyörögj értünk!
Titokzatos Asszony, könyörögj értünk!
Titokzatos Rózsa, könyörögj értünk!
Hűség Asszonya, könyörögj értünk!
Erős Asszony, könyörögj értünk!
Örökkévalóság Asszonya, könyörögj értünk!
Hófehér Mária, könyörögj értünk!
Magány Asszonya, könyörögj értünk!
Szeplőtelen, könyörögj értünk!
Fájdalmak Asszonya, könyörögj értünk!
Jó halál Asszonya, könyörögj értünk!
A Jóság Asszonya, könyörögj értünk!
Bűnösök édesanyja, könyörögj értünk!
Fényes Csillag, könyörögj értünk!
Tenger Csillaga, könyörögj értünk!
Tiszta Fénysugár, könyörögj értünk!
Istentől megáldott Égi Szűz Ara, könyörögj értünk!
Mária, egyetlen Ékesség, könyörögj értünk!
Krisztusban testvérünk, könyörögj értünk!
Mindenről lemondó édesanya, könyörögj értünk!
Minden kegyelem közvetítője, könyörögj értünk!
Édesanyák édesanyja, könyörögj értünk!
Legideálisabb Jegyes, könyörögj értünk!
Égből hullott Rózsa, könyörögj értünk!
Harmatcsepp, könyörögj értünk!
Gyémánt, könyörögj értünk!
Igazságnak tündöklő tükre, könyörögj értünk!
E világnak egyetlen szépsége, könyörögj értünk!
Szépszeretet Anyja, könyörögj értünk!
Kármel Ékessége, és Királynője könyörögj értünk!

Szent Arcról nev. Magdolna OCDS (BP)

KARMELITIKUM

LAKÁSRÓL LAKÁSRA AZ ÉLETSZENTSÉG ÚTJÁN

„A belső várkastély”: harmadik lakás (2)

A szeretet és a kapcsolat lakása

Kis Szent Teréz is mindent a szeretetre vezet vissza, amellyel cselekedeteinket végezzük. A harmadik lakás a szeretet lakása, az Istennel való igazi, helyes kapcsolat lakása. Isten törvényének második parancsolata így szól: „Urának, Istenednek nevét ne vedd hiába!” (Kiv 20,7) Kimondani a nevet annyit jelent, mint kapcsolatba lépni a személlyel: ’Ne hazudj nekem, ne üzz gúnyt belőlem, ne élj velem kétszínű, hamis kapcsolatban!’

A harmadik lakás a kapcsolat lakása is: a hazug kapcsolat igaz kapcsolattá lesz. Úgy válik igazivá, hogy Jézus megmutatkozik a szeretet próbáján keresztül; a gazdag ifjút is a szeretet egy aktusával, tekintetével szólította meg. Lehet, hogy téged egy szenvedéssel teli pillanatban szólít meg, amikor megrendül minden biztonságod, amelyre éveken át alapoztad életedet: tökéletes imádság, problémamentes kapcsolatok... Észre sem vetted, hogy mások terhére voltál, mert mindig téged kellett meghallgatniuk... Ami a rettenetes, hogy mindebben nem volt szeretet: „Ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok...” (1Kor 13,1)

Az emberek többsége leragad a harmadik lakásnál. A negyedikbe, ötödikbe sokan eljutnak, néhányan visszaesnek... Miért olyan nehéz kijutni a harmadik lakásból? Mert le kell győznünk gőgös, öntelt mivoltunkat, az embert, aki Isten fölé akar emelkedni, aki olyan akar lenni, mint az Isten. Hiányzik ugyanis az alázat. A gazdag ifjú nem fogadja el az igazi kapcsolatot, a szeretetkapcsolatot, a szeretet logikáját, és szomorúan távozik. *Hiszen így sohasem érünk az útnak végére! Mivel pedig, amint hisszük, folyton megyünk, s elfáradunk – mert azt elhihetitek, hogy ez az út nagyon fárasztó – még szerencse, ha el nem tévedünk. Ha innét valami más országba eljuthatnánk nyolc nap alatt, mit gondoltok, leányaim, okos dolog volna-e erre az útra egy egész esztendőt fordítani, lassan bandukolva, szélben, hóban, esőben, rossz utakon? Nem sokkal jobb-e hamarosan átesni rajta s nem tenni ki magunkat oly hosszú ideig annyi sanyarúságnak, nem is beszélve arról a veszedelemről, amely útközben a mérges kígyók részéről fenyeget? Mennyit tudnék én erről saját tapasztalatom alapján mondani! S adná Isten, hogy már előbbre volnék! Mert bizony sokszor azt hiszem, hogy mindig csak egy helyben tipródom.* A „fárasztó” szó valami nagyon szomorú dolgot jelent. A gazdag ifjú is leverten távozott.

Mert ha nem tudunk önmagunkkal szakítani, sok lesz a szenvedésünk és terhünk s mindig görnyedezni fogunk nyomorúságaink súlya alatt; míg ellenben azok, akik bejutottak a belsőbb lelki lakásokba, rég megmenekültek mindettől.

Ez volt a gazdag ifjú szomorúsága, nem jutott túl a harmadik lakáson, pedig mindenben tökéletes volt.

Az alázat

A következő sorokban Teréz még tovább megy. *Az Úr annyira igazságos és kegyes, hogy mindig többet ad nekünk, mint amennyit megérdemlünk.* A lényeg mindig a szeretetben rejlik, és itt hosszasan szól az alázatról. A tökéletesség útjának 13. fejezetében írja, hogy az alázatosság az igazságban járás Isten és az emberek előtt. *Ha valaki rendületlen ebben a mindenről való lemondásban, biztosan el fogja érni, ami után törekszik, föltéve – s vegyük jól fontolóra ezt a föltételt – hogy, amint Szent Pál vagy Krisztus Urunk mondotta, haszontalan szolgának tekinti magát. Meg kell arról győződve lennie, hogy szolgálataival nem kötelezte le az Urat oly értelemben, hogy Tőle rendkívüli kegyelmeket várhatna. Aki ugyanis többet kapott, az többel is tartozik. Mert ugyan mit tehetnénk mi egy annyira nagylelkű Istenért, aki meghalt érettünk, aki megadta és fenntartja létünket? Nem kell-e magunkat boldogoknak éreznünk, ha legalább némiképpen törleszthetjük vele szemben tartozásunkat azért, hogy szolgált nekünk. Nem illik ezt a kifejezést használnom, de tényleg megfelel az igazságnak: a mi jó Urunk mást sem tett egész földi élete alatt, mint hogy szolgált nekünk. S mi nem szégyenkeznénk jutalmat és ajándékot kérni tőle?* Lukács evangéliumának a haszontalan szolgára vonatkozó része szól erről, amire Teréz is utal:

„Ki mondja közületek béresének vagy bojtárjának, amikor a mezőről hazajön: Gyere gyorsan, ülj asztalhoz. Helyette nem ezt mondja-e inkább: Készíts vacsorát, övezd fel magad és szolgálj ki, amíg eszem és iszom, aztán majd ehetsz és ihatsz magad is? Megköszöni tán a szolgának, hogy teljesítette parancsait? Így ti is, amikor megteszitek, amit parancsoltak

nektek, mondjátok: Mihaszna szolgálak vagyunk, hisz csak kötelességünket teljesítettük.” (Lk 17,7-10)

Furcsán hangzik, hogy a haszontalan szolga oly sokat kapott: az életet, Isten ugyanis meghalt érte. A legjobbat, amije csak volt, odaadta érted... a Fiát. *Mert ugyan mit tehetnénk mi egy annyira nagylelkű Istenért, aki meghalt értünk, aki megadta és fenntartja létünket?* Ha megérted, hogy Isten meghalt érted, annyira szeretett, hogy életet ajándékozott neked, és mindig aggódva várja, hogy kinyisd neki az ajtót, akkor csak azt kívánhatod, bárcsak tehetnél Érte valamit, 'életem már nem az enyém'... Ez a gondolkodás jellemzi azokat, akik kiléptek a középszerűségből. A harmadik lakás a középszerűség lakása, tehát azoké, akik elegek önmaguknak, és ez az egyik legrosszabb bűn, a gög. Tanulságos megemlíteni a szívtelen szolgáról szóló példabeszédet is, aki tízezer talentummal tartozik a királynak, és annyira el van telve magával, hogy azt gondolja, vissza tud fizetni egy ekkora összeget, amin egy egész várost meg lehetne venni: „Légy türelemmel irántam, s mindent megfizetek neked.” (Mt 18,26)

A Szentanya tanácsai: *Nézetem szerint azoknak, akik az Úr kegyelméből eljutottak erre a fokra – s ez, mint mondtam, nagy kegyelem, mert innét könnyű már magasabbra emelkedni – sokat kellene magukat gyakorolniuk a készséges engedelmisségben. Ez nagy hasznukra lesz. S még abban az esetben is, ha nem volnának szerzetesek, nagyon jó volna, ha – amint tényleg sokan teszik is – lelki vezetőt választanának és semmiben sem tennének saját fejük szerint, mert ez utóbbi az, ami rendesen annyi kárt okoz.* Mert az a probléma, hogy senkire sem hallgatsz, mindent jobban tudsz mindenkinél. Meg kell hajolnod az engedelmisség előtt! Van szerzetesi engedelmisség, és van az életteli, az eseményekkel kapcsolatos engedelmisség.

Csodálatos, amit a lelki vezetőről mond szentanyánk:

De ne olyant válasszanak, aki mindenben az ő kívánságaikhoz alkalmazkodik, és túlzott óvatosságot tanúsít, hanem keressenek olyant, aki már teljesen lemondott a világi dolgokról. Önmagunk megismerése szempontjából nagyon előnyös olyan emberrel érintkeznünk, aki tisztában van a világi javak értékével. Aki előbbre van, és bátorságot önt beléd. Mivel látod, hogy előbbre van, látod a gyümölcsöket, hogy ez *lehetséges*. Látod a könnyedségét: 'Milyen jó neki, én meg itt erőlködöm! Ő meg mint egy kis madár, nyugodtan, frissen, gyorsan halad előre.' *Másrészt pedig, ha látjuk, hogy mások mily könnyedén tesznek meg olyan dolgokat, amiket mi lehetetleneknek tartunk, az nagy bátorságot önt belénk. Az ő merész röptük bennünket is röpülésre bátorít. Úgy vagyunk velük, mint a madárfiókák, melyek ugyan nem vágnak neki egyszerre valami nagy röpülésnek, de lassan-lassan utánozzák szüleiket.*

Nagyon szép a harmadik lakás befejezése. Vigyázz, ne akarj másokat tanítani, mert talán neked kellene tőlük tanulni, még ha annyira tökéletesnek tartod is magad: *Legjobb, ha a mi szabályainkhoz tartjuk magunkat, s hallgatagságban és reménységben élünk.*

*A Szépszeretet Anyjáról nevezett Beáta nővér OCD
Mindenszentek Kármel, Magyarország
(P. Giuseppe Pozzobon OCD előadása nyomán)*

NEM CSAK GYEREKEKNEK

A KÉZ ÉS A CERUZA

Volt egyszer egy ceruza. Nem volt sem túl nagy, sem túl kicsi, pont akkora volt, mint amekkorának egy jól nevelt ceruzának lennie kell. Illett is neki jól neveltnek lenni, hiszen nem máshol, hanem magának a jó Istennek az asztalán feküdt! A jó Isten kis ceruzája volt ő.

A ceruza értékesnek, de mégis kicsit haszontalannak érezte magát. Egy ceruza – főleg a jó Isten asztalán – igen értékes dolog. Pláne, ha felmenői között olyan is akad, akinek segítségével a Teremtő a létrehozandó világ első vázlatait megalkotta!

Azonban talán pont ezért érezte haszontalannak magát. Őt a jó Isten eddig még igazából semmire sem használta fel. Egy-két feljegyzés valami teljesítendő ima kapcsán, ennyi volt eddig elért eredménye. Persze, ez is valami, de azért ő ennél többre vágyott.

Szerette volna elmondani a jó Istennek a problémáját, de mikor látta, hogy mennyi mindennel kell a szegény jó Istennek foglalkoznia, hogy mennyi kérés száll feléje szakadatlanul, nem merte őt saját kis bajával is zavarni. Túl jelentéktelennek érezte a többihez képest.

Isten elől azonban nem lehet eltitkolni semmit sem. Ő jól tudta mi nyomja ceruzája szívét, és nem is tartotta azt olyan kis ügynek. Hiszen ő ültette szívébe azt a titkos vágyat, hogy valami nagyra, rendkívülire törekedjen. És most igen örült amikor látta, mekkorára nőtt a valamikor elültetett kis vágy a ceruza szívében: majd szétfeszítette azt.

Egyszer, amikor íróasztalánál ült, a jó Isten kezébe vette ceruzáját. A kis ceruza szíve hevesen kezdett verni az örömtől.

– Mondd kedves ceruzám, mi nyomja a kis szívedet? – kérdezte tőle a jó Isten szelíden.

– Semmi, Uram! – felelte a ceruza.

Abban a pillanatban valóban semmi nem nyomta már a szívét, annyira boldog volt attól, hogy Isten a kezében tartotta, és vele beszélgetett.

– Ha te mondd... – válaszolta huncut mosollyal a jó Isten. – De azért én meg szeretnék bízni valamivel. Valami nagyon fontossal.

– Engem? Valami fontossal?

A kis ceruza nem akart hinni fülének. De hát ha a jó Isten mondja, akkor az biztosan úgy van.

– Igen, téged. Elvállalod?

– Ha Te valóban akarod, akkor boldogan – válaszolta kicsit még mindig kételkedve a ceruza.

– Nagy örömet okoztál ezzel, kedves ceruzám. Tudtam, hogy számíthatok rád. Nézd, azt szeretném, ha leírnád az én Fiamnak az életét, pontosan úgy, ahogyan az történt.

A ceruza szíve egy pillanatra megállt. Fiának az életét leírni? Neki? Erre egyáltalán nem számított. Valamit ugyan tudott Jézus életéről, hisz az angyalok beszéltek egyet s mást, de ez nagyon kevés volt ahhoz, amit a jó Isten kívánt tőle.

– Mi van, meggondoltad magad? – kérdezte mosolyogva Isten. – Tán nem ijedtél meg?

– Nem, nem... vagyis ...hát tudod... az igazat megvallva... igen – válaszolta nyögdcicsélve a ceruza. – Nagyon szeretnék neked szolgálni... de nem lehetne inkább valami mást írni? Ez nekem biztosan nem fog menni.

– Én pedig biztos vagyok benne, hogy sikerülni fog. Majd ő segít.

– Ő? Ki az az „ő”? – kérdezte meghökkenve a ceruza.

– Ő, aki írni fog veled. Tán nem azt gondoltad, hogy egyedül fogsz írni? – csodálkozott rá a jó Isten.

– Ó, nem... dehogyis... – mentegetőzött a ceruza, bár az igazat megvallva, tényleg így gondolta. Pedig micsoda ostobaság: hogy egy ceruza magától írjon! Ki hallott még ilyet?

– Persze, hogy nem lennék rá képes, Uram – folytatta lesütött szemmel a ceruza –. De nem Te fogsz engem használni? Hiszen én a Tied vagyok!

– Ne aggódjál, jó kezekben leszel, ezt garantálni tudom – válaszolta ismét mosolyogva Isten. – Te csak fogadj neki szépen szót, úgy, mintha én írnék veled, jó?

– Jól van, Uram, legyen úgy, ahogy akarod. Megpróbálom a lehető legjobbat kihozni magamból – ígérte elszántan a ceruza, bár egy kis bizonytalanság és csalódottság még mindig ott lapult a szívében. Vajon ki lehet az a valaki, aki Isten helyett írni fog vele? Tán nem valamelyik ráérős angyal?

– Ő az lesz, akire a Fiamat is bíztam – mondotta a jó Isten, aki jobban látta a ceruza ki nem mondott gondolatait, mint saját maga –. Hisz ki más lenne képes neked ebben a nehéz munkában segíteni?

A ceruza most már megnyugodott. Ezek szerint tényleg jó kezekben lesz. Ő, Szűz Mária, biztos sokkal jobban tudja, mint mások, mit tett és tanított Isten Fia, aki egyúttal az ő fia is volt.

Amikor a Szent Szűz kézbe vette, a ceruza már égett a vágytól, hogy mihamarább kezdjék el ezt a nehéz, de igen izgalmas feladatot. Isten Fiának földi életét leírni, a Mennysorság Királynéja keze által – ez aztán már valami!

– Készen vagy, kezdhetünk? – kérdezte Szűz Mária.

– Természetesen, amikor csak óhajtod – válaszolta illemtudóan a ceruza.

– Akkor kezdjük. Galileában, egy Názáret nevű kis városban...

Szűz Mária írni kezdett a kis ceruzával mindazokról a nagyszerű dolgokról, amiket a Mindenható vele művelt, ott Názáret városában.

Az angyal üdvözlete nagyon tetszett a ceruzának. Személyesen ismerte Gábor főangyalt, így teljesen bele tudta magát élni a történetekbe. Ugyancsak élvezte Mária útját idős rokonához, Erzsébethez, és együtt ujjongott a Szűzanyával, miközben a Magnificat⁸ szavai elhangzottak. Amikor azonban odaértek, hogy a názáreti meleg otthont el kellett hagyni, hogy télvíz idején útnak induljanak Betlehembe, ez már nem volt annyira ínyére. Az pedig végképp nem, hogy a betlehemi lakók nem voltak hajlandók befogadni Szűz Máriát, Szent Józsefet, meg a születendő Istenfiát.

– Milyen undorító! Nem lehetne ezt átugrani? Vagy legalább átírni? Úgy például, hogy „egy szegény özvegyasszony végül is befogadta őket szerény hajlékába”?

– Ez okoz neked ekkora nehézséget? Mi lesz akkor majd később? – kérdezte jóságos tekintettel a Szűzanya –. Vagy inkább azt szeretnéd, hogy hagyjuk abba?

– Dehogyan, nem! Folytassuk csak! Megígérem, hogy befogom a számat, és majd jobban szót fogadok! – ígérte meg a ceruza.

Elszégyellte magát. Már az első nehézségnél így fennakadni! Mit szólna ehhez a jó Isten, ha látná? Mégis jó, hogy nem az Ő kezében van! – sóhajtott megkönnyebbülve a ceruza, és folytatta az írást.

Istálló, ökör, szamar... – a ceruza nem szólt semmit, csak csendben írta. De szerencsések voltak azok a betlehemiak – gondolta viszont magában egy idő után –, hogy ezzel a mi jó Istenünkkel volt dolguk, nem pedig övele! Ő biztos nem hagyta volna ennyiben!

A pásztoroknál már megenyhült. A napkeleti bölcseknél viszont már egészen elemében érezte magát. Ez aztán fordulat! Most legalább szívhatják a fogukat a zsugori betlehemiak! Öröme viszont nem sokáig tartott, mert jöttek Heródes katonái, és menekülni kellett. Csupán annyi vigasza volt, hogy legalább jól megjárták azok is, akik nem akarták befogadni a Szent Családot! Úgy kellett nekik!

Érezte azonban, hogy ez valahogy nincsen jól. Elég sokat izgett-mozgott Szűz Mária kezében, és így a betűk nem sikerültek valami túl szépre.

– Állj, kérlek – szólt a Szűzanyának –, ez így nem lesz jó! Ez az írás biztosan nem fog tetszeni az Úristennek.

– Valóban, nem a legszebben sikerült – válaszolta Mária. Sajnos, a kárörömnek ilyen csúf vonalai vannak.

– Bocsáss meg, sajnálom – mondta magába szállva a ceruza –. Nem szeretnék többé örvendezni más kárán, akkor sem, ha egyébként megérdemelnék. Ugye, tudsz nekem ebben segíteni?

⁸ Szűz Mária hálaéneke, amit Szent Erzsébetnél énekelt el, és ami így kezdődik: „Magasztalja lelkem az Urat...” (latinul: Magnificat anima mea Dominum...)

– Igen, tudok – válaszolta a Szűzanya, és kezével gyöngéden végigsimított a leírt sorokon. Erre a girbegurba betűk szépen kiegyenesedtek, olyannyira, hogy a ceruza nem győzött rajta csodálkozni. Ilyen szépen eddig még sohasem írtam – állapította meg magában büszkén, és hálásan rátekintett Máriára.

– Most már mehetünk tovább – mondta vidám szívvel a ceruza, és észre sem vette, hogy szívéből még a haragnak a nyoma is eltűnt a betlehemiekkel és a gonosz katonákkal szemben. Az írás szépen haladt előre, már majdnem a felénél tartottak. A ceruza szinte el is felejtette a kezdeti nehézségeket. Most is akadt még egy-két kisebb kellemetlenség, de megtanulta, hogy ilyenkor jobban rá kell bíznia magát a Szűzanya kezére, ő pedig ügyesen átvezeti minden nehézségen.

Az igazi baj a hegyi beszédnél kezdődött. „Ha valaki elveszi ruhádat, add oda köntösödet is... Ha kényszerít ezer méterre, menj vele kétszer annyira... Ha valaki megüti jobb orcádat, nyújts oda a bal orcádat is...”

– Nem, ez bárhogy is nézve, túl sok! – robbant ki dühösen a ceruza –. Ezt már nem vagyok hajlandó leírni! Mi lesz akkor ezentúl az igazsággal? Mi lesz a szegényekkel? Mindenki taposson rajtuk? Nem, és nem! Ezt nem így kell írni!

Erre kiugrott a Szűzanya kezéből, és egy láthatatlan erőtől vezérelve, gyorsan írni kezdett: „Ha valaki elveszi a ruhádat, te vedd el a köntösét. Ha kényszerít ezer méterre, százat se menjél el vele. Ha pedig megüti jobb orcádat, akkor rúgd bokán.”

– Így ni! Ezt így kell írni! – mondta elégedetten a ceruza –. Mit szólsz hozzá, ugye sokkal jobb?

A Szűzanyára nézett, mintegy dicséretet várva tőle bravúros megoldásaiért, de ő nem szólt semmit, csak hallgatott. Szomorú tekintete azonban elárulta, hogy egyáltalán nem volt vele meglegedve.

– Jól van, írjunk tovább – próbált enyhíteni a helyzeten a ceruza –. Most úgy, ahogy te akarsz. A Szűzanya azonban nem írt vele tovább. Hiszen már nem is az ő kezében volt.

Akkor ki írt velem? – döbrent meg ijedten a ceruza. Ahogy jobban nézte a leírt sorokat, észrevette, hogy ezek egészen másképpen voltak írva, mint az előzőek. Betűi ellenkező irányba dőltek, és formájuk sem volt velük azonos.

– Jaj, mit tettem – kiáltott fel ijedten –, teljesen elrontottam! Ez most már nem Jézus élete, hanem valami apokrif!⁹

A kis ceruza teljesen kétségbe volt esve.

– Mit csináljak? – kérdezte Máriától –. Így Isten, jól tudom, bármennyire jóságos is, nem fogja elfogadni, mert nem felel meg az igazságnak. Nem tudnál segíteni rajtam? – kérdezte félénken a ceruza –. Most az egyszer még, nagyon szépen megkérlek!

– Gyere vissza a kezembe, aztán meglátjuk – válaszolta mosolyogva a Szűzanya, aki megszánta a szegény bűnbánó ceruzát.

A ceruzának nem kellett kétszer mondani, máris ott termett régi helyén. De jó volt ismét Mária kezében lenni, érezte, hogy visszatér reménye és bátorsága.

– Annak, aki őszintén megbánja bűnét, mindig van megoldás – folytatta a Szűzanya, majd ruhája zsebéből elővett egy radírt, és kitörölte az oda nem illő írást –. Most pedig írjunk úgy, ahogyan annak lennie kell!

A ceruza engedelmesen állt kezében, és azt írta, amit Mária szeretett volna. Érdekes, most már nem is volt olyan nehéz, mint korábban. Érezte, hogy ez a helyes megoldás, nem az, amit ő gondolt annak. Csak tudhatott valamit azért Jézus is, nem hiába volt Isten Fia!

Amikor Jézust elárulta egyik tanítványa, a ceruza megállt.

– Részemről ennyi volt, a többit majd valaki más fogja befejezni – jelentette ki kurtán.

– Most akarsz abbahagyni, amikor már majdnem a végére értünk? – kérdezte a Szűzanya.

⁹ Apokrif = a szentírási könyvekhez hasonló témájú könyvek, amelyeket azonban nem Isten sugalmazott, és így nem kerültek be a Szentírás könyvei közé. A esetleges igazságok mellett sok valótlanúságot is tartalmaznak.

– Nem látod? Teljesen elkopott a hegyem, nem tudok többet írni! Úgy látszik Isten ezt így akarta, meg kell tehát hajolni akarata előtt!

– Én inkább úgy látom, hogy nincs kedved ahhoz, ami ezután következik – piritott rá a Szűzanya –. De mit gondolsz, Jézusnak nagyobb kedve volt hozzá? És nekem könnyebb volt? A ceruza alig mert a Szűzanya szemébe nézni. Tényleg, ha Jézus is átment rajta, pedig Isten Fia volt, a Szent Szűz is felvállalta, akkor hogy jön az ki, hogy ő ettől a nehézségtől megfutamodik?

– Igazad van, Szűzanyám, mint mindig, de mit tegyek, mert tényleg alig tudok már írni?

– Ne aggódjál, Isten erről is előre gondoskodott!

Ezzel elővett egy hegyezőt.

– Kicsit fájni fog, de ez szükséges ahhoz, hogy ismét írni tudjál. Enélkül, sajnos, valóban használhatatlan lennél – mondta a Szűzanya –. Mit szólsz, vállalod?

– Rendben van. Ezentúl rád bízom magam teljesen, tégy úgy, ahogy jónak látod – mondta a ceruza.

Ezzel behunyta a szemét, és behajtotta fejét a hegyező nyílásába.

A fájdalmak, amelyeket el kellett viselnie, borzalmasak voltak. Ha nem tudta volna, hogy milyen gyöngéd és szerető kéz forgatja őt a hegyező kései között, talán ki sem bírja. A gyötrelmek azonban egyszer csak véget értek, és amikor ismét napvilágra került, alig ismert magára. Olyan szép, tühegyes feje volt, amilyenről álmodni sem mert volna soha. Ennek a Szűzanyának tényleg nagyon ügyes keze volt!

Az íráson is meglátszott, hogy valami történt a ceruzával. A sorok sokkal egyenesebbek, a betűk is szebbek voltak, semmi bizonytalankodás, helytelen pontozás. Minden szinte tökéletes, hiba nélkül való volt. A ceruza vékony hegyének köszönhetően pedig az apróbb részletekre, finomabb hangsúlyokra is futotta. Mivel most már szívében sem ellenkezett többé semmivel, bármennyire nehéz, vagy érthetetlen volt is az számára, teljesen bele tudott simulni a Szűzanya kezébe. Ő pedig úgy írt vele, ahogyan neki tetszett. A ceruza szinte röpült a papíron.

A kereszthalál után gyorsan megérkezett a feltámadás is, majd nemsokára, a mennybemenetellel az utolsó pontot is rátette az írásra.

– Megvan, sikerült! –kiáltott fel ekkor nagy örömmel a ceruza –. El sem hittem volna, hogy sikerülni fog. Ó, köszönöm Szűzanya, nagyon köszönöm! Nélküled soha nem értem volna a végére!

A ceruza nagyon boldog volt. És még boldogabb lett, amikor látta, mennyire örül és meg van elégedve a jó Isten is az elvégzett munkával. Igen, a rábízott feladatot teljesítette. Igaz, bár más írt vele, de azért neki is volt benne némi része.

A ceruza nem került többé vissza az asztalra. Isten egyenesen ruhája zsebébe tette, hogy mindig kéznél legyen. Hisz most már egy olyan ceruza volt ő, akiben a jó Isten még a legnehezebb munkák elvégzésében is bátran megbízhatott.

-T-¹⁰

Kedves Gyermek!

Mit is akar mondani ez a kis történet? Miért volt olyan nehéz a ceruzának megírni Jézusnak az életét?

Talán azért, mert ez az írás olyan volt, hogy miközben papírra vetette a Jézussal megtörtént eseményeket, valamiképpen a ceruzának is át kellett élnie azokat. Ennek köszönhető, hogy a legvégére annyira megváltozott, hogy Isten azóta mindig magánál tartotta.

¹⁰ Miriam Soter gondolata nyomán (Il settimanale di Padre Pio, 15/2007). A rajzokat Klesits Piroska készítette.

Mi is talán úgy vagyunk, mint ez a mesebeli ceruza. Ha nem is Isten asztalán fekszünk, de azért itt vagyunk ezen a földön, ebben a teremtett világban, amely azért kicsit mégis az ő „munkaasztalához” hasonlít. Értékesek vagyunk szemében, mert hiszen Ő alkotott minket, és számít is mindegyikünkre. Fel is szokott egy-két jó dologra használni, de azért ez még kevés. Ő sokkal többet szeretne tőlünk.

*Szent Pál azt írja a római levélben, hogy akiket Isten szeret, azokat arra hívja, hogy „**Fiának képmását öltsek magukra**” (8, 29). Tehát arra hív minket, hogy mi is olyan igazi fiai, gyermekei legyünk, mint amilyen Jézus, az ő Fia. Ezt pedig azért kívánja, hogy halálunk után minket is fel tudjon venni országába, hogy örökké vele legyünk, és olyan boldogok legyünk, mint amilyen boldog Ő maga.*

Miként lehetséges ez? Úgy, ha törekszünk Jézust követni, az ő életét utánozni. Hiszen ő azért lett emberré, hogy megmutassa, miként kell élnünk ahhoz, hogy Isten gyermekei lehessünk. „Kövess engem!” – hangzik fel sokszor az evangélium oldalain. Ez nekünk is szól személyesen. A keresztény élet – mondják a lelki írók – nem más, mint egy tudatos Krisztuskövetés.

Miben kell követni Jézust? Mindenben, de legfőképpen a szeretetben. „Úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket” (Jn 13, 34). Ez nem mindig könnyű. Sőt, igen gyakran nem az. Ezért kell imádkozni, hogy Istentől erőt kapjunk, ezért jó, ha gyakran gyónunk és áldozunk, hogy Jézus legyen az, aki bennük él, és az sem árt, ha egy olyan közösségünk van, ahová szívesen járunk, és ahol hozzánk hasonló gondolkodású személyek vannak. Szükségünk van egymás támogatására.

Egy valakire azonban mindenképpen szükségünk van: Szűz Máriára. Hiszen ő az, aki leginkább ismerte Jézust, aki a legjobban követte őt földi életében Názárettől kezdve egészen a Golgotáig, aki tudja mit jelent a gyakorlatban Jézust követni, és akit Isten arra rendelt, hogy nekünk is segítsen. „Íme, a te anyád!” – mondta Jézus a kereszten János apostolnak, és rajta keresztül mindnyájunknak.

Ha Isten gyermekei akarunk lenni, meg kell először tanulnunk Szűz Mária gyermekei lenni, úgy, mint a kis Jézus. Aki képes volt Jézust jól felnevelni, Isten szándéka szerint, az képes lesz minket is Isten igazi gyermekévé nevelni!

Erre utal egy szentéletű kármelita atya, Marcell atya, egyik híres versében:

Legyek Jézus!

*Hogyan legyek? – A Szűzanyával!
Az élet országútján Vele járjak,
Kezét fogjam, Tőle el ne váljak, (...)
Soha nélküle; mindig Vele, Benne, Érte,
mint Jézus!
Mindig egy volt Vele.
Ha elhagynám, Jézus nem volnék,
A gőg hegyén járnék, s mocsárba hullanék...
Mária!...*

Próbáljuk meg tehát Szűz Máriát valóban lelki édesanyánknak tekinteni, és elkezdni vele együtt járni életünk útján. Kérjük meg őt arra, hogy fogadjon gyermekévé, és tanítson minket hogyan kell Jézust követnünk, Istennek kedves módon élnünk.

Ennek sok formája van. Lehet egy egyszerű imádság által (saját szavainkkal) a templomban, vagy akár otthon, egy képe vagy szobra előtt, de lehet akár úgy, hogy felvesszük a skapulárét, vagy egy másfajta Mária-érmét. Ez egy igen hatékony eszköze annak, hogy a valóságban is Szűz Mária gyermekei legyünk!

Semmiképp sem mulasszuk el azonban az imát! Naponta imádkozzuk el legalább az Üdvözlégy Máriát, de megtanulhatunk más szép imádságot is, mint például a Most segíts meg, Máriát (de azért imádkozhatunk saját szavainkkal is!). Ha elég nagyok vagyunk már, és van rózsafüzérünk, akkor azt is elkezdhetjük imádkozni, eleinte naponta egy tizedet. Vannak, akik unalmasnak tartják a rózsafüzért, de csak annak unalmas, aki miközben imádkozza, nem Szűz Máriára tekint, hanem más dolgokon jár az esze. Ez egy nagyon szép és hasznos imádság, mert általa igazából Szűz Mária segítségével el-elgondolkodhatunk Jézus életének különböző fontos eseményeiről, „titkairól”. Ez pedig igen kedves a jó Istennek, és igen hasznos nekünk. Sok mindent lehetne még írni arról, miként segít a Szűzanya Istennek tetsző módon élni, de egyelőre ennyi is elég. Gondoljátok át azt, amit most olvastatok, és ha ti is szeretnétek Isten kedves gyermekei lenni, Jézushoz hasonlóan, akkor csak bátran kérjétek az Ő édesanyjának, Szűz Máriának segítségét. Ő örömmel lesz a ti édesanyátok is, és meglátjátok, hogy sokkal könnyebben fog menni a jót tenni, és a rosszról lemondani, mint eddig.

Tarzi a.

Hittansarok

A SZENTMISE (27)

Az átváltoztatás (2)

A szentmise leglényegesebb részében, az átváltoztatáskor, Jézus áldozatába nyerünk betekintést, ez az áldozat válik számunkra jelenvalóvá. Ez nem okkult, mágikus módon valósul meg, hanem azáltal, hogy maga az értünk meghalt és feltámadt Üdvözítő jelenik meg személyesen az átváltoztatott kenyér és bor színe alatt.

Honnan tudjuk ezt? Ki látta Jézust az átváltoztatott ostyában és borban? Miként lehetséges ez a számunkra nehezen felfogható titok?

Az utolsó vacsorán, amikor Jézus kezébe vette a kenyeret és a bort, azt mondta tanítványainak: *Vegyétek és egyétek, ez az én testem... Vegyétek és igyátok, ez az én vérem... Jézus szavai alapján* hisszük azt, hogy Ő valóságosan jelen van szent teste és vére által a kenyér és bor színe alatt.

Vannak olyanok, akik úgy gondolják, hogy Jézusnak ezt a kijelentését átvitt értelemben kell érteni. Úgy például, hogy a megtört kenyér és bor csak jelképei Jézus értünk feláldozott testének és értünk kiontott vérének; a szentmise, szentáldozás tehát csak jelképes megemlékezés arról, amit Jézus értünk tett. Úgy tűnik azonban, hogy Jézus nem jelképesen értette azt, amit mondott. Amikor a kenyérszaporítás után arról beszél, hogy az ő teste a valódi mennyei kenyér, és vére valóságos ital, akkor sokan a hallgatók közül megbotránkoznak ennek hallatán: *“Hogy adhatja ez a testét eledelül?... Kemény beszéd. Ki hallgatja?”* (Jn 6, 52. 60). És bár e kemény beszéd miatt sokan a tanítványok közül otthagyták őt, azt gondolva magukban, hogy biztosan megbolondult, Jézus nem vonta vissza szavait, nem mondta, hogy ezeket nem szó szerint kell érteni. Pedig akkor valószínűleg nem hagyták volna ott az emberek. Sőt, még egyszer kijelentette: *“Bizony, bizony mondom nektek: Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a véré, nem lesz élet bennetek. ... A testem ugyanis valóságos étel, s a vérem valóságos ital. Aki eszi az én testemet és issza az én vére, az bennem marad, én meg benne.”* (Jn 6, 53-56)

A korai keresztény írásos emlékek is arról tanúskodnak, hogy az Egyház – bár nem tudta kimerítően megmagyarázni ezt a titkot – a legelejétől fogva így értette Jézus szavait. **Szent Jusztinus**, aki K.u. 166-ban halt vértanúhalált, így ír egyik hitvédő írásában: „Az

Eukarisztiát nem közönséges kenyérként, sem közönséges italként vesszük magunkhoz, hanem úgy, mint az Isten Igéje által megtestesült Jézus Krisztusnak, a mi Üdvözítőnknek a mi üdvösségünkért felvett testét és vérét. Erről a táplálékról – amelyben az ő szavait tartalmazó imával hálát adunk, és amelyből testiünk és vériünk az átváltozás értelmében táplálkozik – azt a tanítást kaptuk, hogy ez ugyanannak a megtestesült Jézusnak a teste és vére”. „Azt a tanítást kaptuk”¹¹ – mondja, tehát nem az ő korában találták ki a keresztyének, hanem egy élő hagyomány, tanítás volt a korai egyházban, az, hogy Jézus valóságosan jelen van testével és vérével az Eukarisztia szent színei alatt.

Kétszáz évvel később (valószínűleg) **Jeruzsálemi Szent Cirill** így ír erről a frissen megtért keresztyéneknek: *„Ha egyszer ő nyilatkozott, és kimondta a kenyér felett: Ez az én testem, ki merészelne ezután is kételkedni? Ha ő állította, és kijelentette: Ez az én vérem, ki merne még habozni, és olyasmint mondani, hogy talán ez nem az ő vére? (...) Ne tartsd tehát közönséges kenyérnek és bornak, hiszen az Úr mindenható szava alapján Krisztus teste és vére az. Ha érzékeid mást sugallnak is, a hit biztosít, és megerősít téged”¹².*

Mi az az erő, amely képes elérni azt, hogy a közönséges ostya (kenyér) és bor Krisztus teste és vére legyen? A pap szavai? Lehet-e az emberi szónak ekkora hatalma?

Igen, a pap szavai hatására jön létre az Eukarisztia, de nem a pap erejéből, hanem Annak erejéből, aki egyházára bízta ezeknek a szent titkoknak őrzését és cselekvését. „Ezt tegyétek az én emlékezetemre!” – hagyta meg Jézus mintegy végrendeletben tanítványainak. Feltámadása után Jézus azt is mondta apostolainak, hogy ne hagyják el Jeruzsálemet, ne fogjanak még neki annak, amivel őket megbízta, amíg erő nem tölti el őket a magasból (Lk 24, 49). Pünkösöd ünnepén pedig megkapták ezt a magasból rájuk szálló erőt, a Szentlélek ajándékát. A Szentlélek az, aki gyáva, bátortalan tanítványokból igazi apostolokká alakította őket, aki képességet és erőt adott nekik az evangélium hirdetéséhez, a csodák megtételéhez és a szent titkok (szentségek) megünnepléséhez.

A Szentlélek az, aki azóta is – láthatatlan módon – betölti az egyházat, vezeti és támogatja erejével. Az Ő segítségét kérjük Istentől a szentmisében is, ahhoz, hogy ne csak pusztá megemlékezés legyen az, amit cselekszünk. *„Kérünk (Istenünk), szenteld meg ezt az adományt, áraszd le rá Szentlelkedet, hogy számunkra a mi Urunk, Jézus Krisztus teste és vére legyen”* (II. kánon) *„... és ünnepelessük azt a nagy titkot, amelyet ő hagyott ránk örök szövetségül”* (IV. kánon). Csak úgy lehet ünnepelni „hatékonyan” Jézus halálának és feltámadásának nagy titkát a szentmise áldozat által, ha Jézus valóban jelen van közöttünk *„testével és vérével”* (VII. kánon). Ha Ő az, aki a szentmisét bemutató pap által asztala köré gyűjt bennünket, megtöri nekünk a kenyeret, és nekünk adja – teste és véreként – úgy, *„mint egykor az emmauszi tanítványoknak”* (VII. k.).

A Szentlelket **Teremtő Léleknek** is hívjuk egyik pünkösdi himnuszunkban. A teremtés kezdetén „Isten lelke lebegett a vizek fölött” – olvassuk a Szentírásban (Ter 1, 2). Isten a Szentlélek által vitte végbe a teremtés művét, de azóta is általa cselekszi mindazt, ami szükséges ahhoz, hogy az általa alkotott világ célba érjen. Egy másik nagy műve Istennek, amit a Szentlélek által valósított meg, Fia megtestesülése volt. „Miként lehetséges ez?”-kérdezte Mária az angyaltól. *„A Szentlélek száll rád, s a Magasságbeli ereje borít be árnyékával”* – feleli az angyal (Lk 1, 35). És az Ige testté lett.

Az aki képes volt a világot a semmiből létrehozni, az idők teljességében pedig Isten Fiát a világba, emberként „megtestesíteni”, hogyan ne lenne képes a feltámadt Krisztust megjeleníteni az eukarisztia szent színei alatt? Hiszen valamiképpen azt kérjük Istentől, hogy úgy áraszsa ki Szentlelkét ezekre az adományokra, mint egykor a teremtés kezdetén az „ösvizek” felé, vagy úgy, mint később Szűz Máriára tette, a megtestesülés alkalmával.

¹¹ Imaórák liturgiája, II. 578 o.

¹² uo. 516-517 o..

„Íme hitünk szent titka” – elsősorban Jézus megváltó halálának és feltámadásának misztériuma. Ez viszont csak úgy lesz jelenvalóvá számunkra a szentmisében, ha maga a meghalt és feltámadt Úr Jézus van valóságosan jelen ebben a szent cselekményben. Ő az, aki nekünk is megjelenik a szent színekben, úgy mint egykor a kételkedő Tamás apostolnak, és azt mondja: „Nyújtsd ide az ujjadat és nézd kezemet! Nyújtsd ki a kezedet és tedd oldalamba! S ne légy hitetlen, hanem hívő!” (Jn 20, 27). Ő emlékeztet bennünket arra, amit átélt értünk, Ő „tárja fel” – már megdicsőült – sebeit, Ő fogad be értünk megsebzett, átdöfött szívébe a szentáldozáskor. Az Ő személyében lesz ismét jelenvalóvá számunkra mindaz, ami valamikor értünk, a mi üdvösségünkért történt.

Tekintsünk tehát a hit szemével Őreá, és jusson eszünkbe, hogy bár boldogok akiknek megadatott, hogy lássák Őt az Oltáriszentség színei alatt, mégis boldogabbak azok „*akik nem látnak, mégis hisznek*” (Jn 20, 29).

Tarzi a.

A KÁRMEL NAGY CSALÁDJA

Egyedül az Egyetlennel

A sarutlan kármelita nővérek rovata

GONDOLATOK AZ INTÉZMÉNYI KERETEK, TÖRVÉNYEK, SZABÁLYOK ÉS MÁS EMBERI IRÁNYMUTATÁSOK SZEREPÉRŐL A SZERZETESI ÉLETBEN

Kiindulásunk az a tény, hogy a szerzetesek intézmény keretében élnek. Nem is lehet ez másképp, mert a láthatatlan lelki ajándék, karizma, amely életet ad a közösségnek, a látható és érzékelhető világban megtestesülést kíván. Isten lelket és testet ad minden emberi lénynek, és hasonló értelemben minden emberi közösségnek.

Ha intézményben élnek is, minden embernek megvan a személyisége és egyéni viszonya Istennel: Istennek egyedi terve van minden személlyel. A teremtésből tudjuk, hogy Ő keresi a változatosságot: ki látott már két teljesen azonos fát egy erdőben? Isten a szerzetesintézményekben is különböző személyiségeket akar; egyéni változatosságokban akarja a saját gazdagságát kinyilatkoztatni.

Az intézmény is akarja azonban, és helyesen akarja, fiatal tagjait valamiféle egységre nevelni – sőt, sokszor még az öregeket is. A bölcs szerzetes ugyancsak holtig tanul, ha nem, akkor holtig elmarad a bölcsességben.

Felmerül tehát a kérdés: a személyekkel kapcsolatban mi legyen az intézmény képzési elve? Hogyan segítse őket úgy, hogy előmozdítsa, és ne akadályozza bennük Isten munkáját?

Könnyű a kérdésfelvetés, de nem könnyű a felelet, mert az igazi válasz nem elméletben és szavakban, hanem a mindennapok gyakorlatában van. A mindennapi életben pedig csak egyedi személyek vannak. Minden személy másképp tükrözi Isten képét; helyesebben, Isten a kegyelem világában mindegyikükben másképp formálja saját képét. (Isten nem azt nézi, kik és mik vagyunk MOST, hanem hogy kivé és mivé akar tenni bennünket MAJD – az örök életben. Ilyenek a művészek /Isten művész!/: Michelangelo is előbb meglátta Mózes fényes arcát az alakatlan márványban, és utána kezdte azt faragni.)

Hogyan tud egy intézmény (s azok, akik azt képviselik) ilyen bonyolult feladatot jól megvalósítani? Szolgálni az egységet és a különbözőségeket? Hogyan tud a közösség Isten tervében közreműködni?

A kiinduló pont ebben a nagy vállalkozásban az a meggyőződés – mindenkién –, hogy minden intézményben az első és legnagyobb érték az emberi személy. Érte jött létre a közösség és nem fordítva. (Krisztus mint isteni személy egyedi emberi személyeket váltott meg, nem közösségeket vagy intézményeket, majd pedig személyekből építette az egyházat.) Minden intézményes keretnek, törvénynek, szabálynak, utasításnak tehát alapvető célja segíteni az egyes személyeket, hogy igazi szabadságukat megtalálják, s így szabadon válaszoljanak Isten kegyelmi hívásaira – ma, holnap, mindennap – egy életen át. Az intézmény kötelessége, hogy a józan és hagyományos kereteken belül olyan körülményeket teremtsen, ahol az egyes személyek szabadon tudnak Istenre figyelni, és a kegyelem finom érintéseire válaszolni. Ezt a kötelességet azonban nem lehet merev szabályokba önteni; érzékeny egyensúlyozó munkát jelent napról napra. A fegyelemben a túlzás ellensége lehet a kegyelemnek: ha mindenki tökéletesen megtartja a szilenciumot, senki sem fogja váratlanul a „Naptestvér himnuszát” énekelni; ha mindenki állandóan beszél, senki sem hallgat a Szentlélekre.

Ez mind igaz, de még nem az igazság teljessége. Megfontolásunk további finom területre visz bennünket. A közösségnek és az intézménynek szent szabadságot kell teremtenie Isten gyermekei számára. Ez azonban nem elég. A közösségnek vagy intézménynek szabad teret kell teremtenie a Szentlélek számára.

Furcsa beszéd ez! Ki hallgatja? – Isten szabadsága nem függhet emberi elhatározáson!

Furcsa beszéd, mert nem értjük Isten tervét a teremtésben. Ebben a világrendben Isten az embert szabaddá tette, mert másképp az ember nem lehetett volna Isten képe – nem lehetett volna tagja Isten családjának. (Isten „képe” itt – és mindenütt a Szentírásban – nemcsak egy „másolatot” vagy „hasonlatot” jelent, hanem Isten természetében való részesedést. Isten pedig szabad. Az embernek is szabadnak kellett lennie, hogy Isten párbeszédet folytasson vele. Ki akar automatákkal társalogni?)

Mivel az ember szabad, szolgálhatja – vagy megakadályozhatja – Isten terveit; és mivel minden intézmény kereteit, törvényeit, szabályait és rendelkezéseit emberek hozzák, vigyázniuk kell, hogy jó mértékkel dolgozzanak, meg ne akadályozzák a Lélek szabad érintkezését a személyekkel. Mindezt könnyű példákkal megerősíteni: ha egy intézményben a törvény tiltja a hegedülést, a Szentlélek maga sem tudná ihletni Paganinit, hogy rögtönzött szonátát játsszon Isten dicséretére. Ha a közösség jó hangszerekkel rendelkezik, a Lélek még zenekarra is ösztökélheti őket. (A gyakorlatban: ha nehéz törvények vagy munkák kifárasztják a lelket, a Szentlélek azon szabadsága, hogy szóljon hozzájuk, elvész.) Arra sincs azonban világos és egyszerű szabály, hogyan lehet szabad teret biztosítani a Szentlélek működésének: egészséges arányokat és egyensúlyokat kell keresni a jó elvek és a napi tapasztalatok segítségével, amely soha meg nem szűnő munka.

Összefoglalva: minden intézményi rendnek kettős célja van. A közelebbi cél: olyan körülményeket teremtsen, amelyben a személyek mindinkább szabadok, hogy Istenre hallgassanak és érintéseire válaszoljanak. A másik szentebb és magasabb cél, hogy olyan körülményeket teremtsen, amelyben a Szentlélek a maga módján, váratlanul, meglepően, előre nem láthatóan, bármikor be tudjon törni a személyek életébe (általuk a közösség életébe), és formálja az egyes személyeket a maga módján – amint az idők előtt Isten elgondolta azt. Ebben a szent vállalkozásban Istennek szüksége van a mi (intézményi) közreműködésünkre. Ez mindig is így volt a megváltás történetében, amely azzal kezdődött, hogy Isten Ábrahám szabad választását kérte. Ő válaszolt, háza népe, főként Sára segítségével, és elindult az ismeretlenbe – kísérve a nagycsalád intézményével.

A világban, de nem a világból

A Világban Élő Kármel rovata

BEÖLTÖZÉS ÉS ÍGÉRETTÉTEL A SZÉKESFEHÉRVÁRI VÉK KÖZÖSSÉGBEN

Az Illés Prófétáról nevezett közösségünkben örömteli esemény történt 2007. február 10-én. Két nővérünk beöltözött és három nővérünk örök ígéretet tett. A szentmisét Tarzícusz atya mutatta be, amelyen a családtagok és rokonok is részt vettek. Testvéreink ígéreteikkel megerősítették azt a törekvésüket, hogy Krisztus mindenkori követői akarnak lenni. Kérjük, hogy a Kármelhegyi Szűzanya oltalmazza őket.

A szentmisét agapé követte, ahol az ünnepeltek testvéreik virággal köszöntötték.

Végleges ígéretet tett:

Jézus Anyjáról nevezett Mária (Dr. Berecz Botondné)

Oltáriszentségről nevezett Ilona (Vágó Imréné)

Lisieuxi Szent Terézről nevezett Eleonóra (Szánthó Zoltánné)

Beöltözött:

Isten Mindenhatóságáról nevezett Anna (Busicsné Papp Anna)

Jézus Szívéről nevezett Margit (Papp Margit)

VÉGLEGES ÍGÉRET A BESZTERCE-I VÉK-BEN (ERDÉLY)

Idén április 14-én, Húsvét nyolcadában, az Irgalmasság vasárnap előtti szombat reggelen, – Tarzícusz kármelita atya, Geréd besztercei esperes atya és a besztercei VÉK jelenlétében – letehettem végleges ígéreteimet a Kármelita Világi Rendben. Hogy jutottam el ehhez a pillanathoz? A jó Isten kegyelméből!

Szívem mélyén nagyon szerettem és szeretem a Szűzanyát, aki iránt különleges tisztelettel viseltetem, és akinek anyai oltalmát mindig éreztem és kerestem. Körülbelül 6-7 évvel ezelőtt „véletlenül” elolvastam Kis Szent Teréztől az „Egy lélek történetét”, amelyik meghatározó lett számomra. Akkoriban még nem tudtam, hogy létezik Világban Élő Kármel, ezért ilyeneket mondogattam sajnálkozva magamban: „Milyen kár, túl késő van már, hogy a Kármelbe lépjek”. Istennek azonban semmi sem túl késő, semmi sem lehetetlen. Így tudomást szereztem a VÉK létezéséről Anna Mária (csíkszeredai VÉK) cikkéből az egyik Vasárnap újságból. Felvettem vele a kapcsolatot, majd Tarzi atyát is megismertem, aki 2002-ben beöltöztetett. A Kármelhegyi Boldogasszonyról nevezett Ecaterina Tereza¹³ nevet kaptam.

A besztercei közösségben eleinte 5-6 személy gyűltünk a Kármelhegyi Boldogasszony körül. Jelenleg 3 nővér vagyunk Besztercében (Feltámadásról nev. Mária, az Isteni Irgalmasságról nev. Viktória és én) és egy testvér Szatmárnémeti mellett (Sárközújlakon): Boldog Simon Stockról nev. Ferenc. Ezek alkotjuk a Gyermek Jézusról nev. Szent Terézről elnevezett besztercei kármelita világi rend kis családját. Kevesen vagyunk, „kicsinyek”, de lelkesedésünk és Isten és Egyháza iránti szeretetünk nagy! Avilai Szent Teréz példájára Szent Józsefre bízunk magunkat, mint a mi lelkiezetőnkre, rábízva a mi benső lelki életünket. Nevelőnk, „novicius mesternőnk” pedig... Kis Szent Teréz. Komolyan vettük az Istennek

¹³ Erzsébet Teréz (a beszámoló írója román anyanyelvű)

teljes szívünkől kimondott „Igen”-ünket, és elszántan „útnak” indultunk! Általában hetenként találkozunk. Ilyenkor imádkozunk, elelmélkedünk a Szentírás valamelyik szakaszán, tanulunk, tanulmányozzuk a kármelita szentek tanítását – így próbálva eleget tenni a számunkra ajánlott képzési programnak. Szeretjük és szolgáljuk az Egyházat, igyekszünk apostolkodni, imádkozunk a papokért.

Hétköznapi emberek vagyunk, nehézségekkel, örömeikkel, szenvedésekkel, gyengeségekkel... de telve az Isten irgalmában és kegyelmében vetett reménnyel és bizalommal. Megtanultunk mindent felajánlani, mindent Isten jelenlétében megélni, Általa és Érte. A kármelita lelkiesség felfedte előttünk az Istennel megélt barátságot, annak a tudatnak a csodáját, hogy Isten szeret bennünket és ... „ez egymagában elég”. Mindegyikünk megélte a maga sivatagát, de Jézus szerető karjai kihozott bennünket az életre.

Ezzel kapcsolatban szeretném elmesélni egyik élményemet. Egy nap egy élelmiszerboltban voltam. Kint hatalmas záporosó esett, és mivel nem volt nálam esernyő, az eső elcsendesedésére vártam. Ekkor egy jelenet játszódott le előttem: egy apuka kinyitotta ernyőjét, majd lehajolt és gyöngéden ölébe vette kisgyermekét, az ernyő alá rejtve őt. Ezek után gondtalanul kimentek együtt a szakadó esőben. Az apja ölében levő gyermek boldog, bizalomtól sugárzó nyílt tekintete segített nekem jobban megértenem miként kell megélnünk a magunk ráhagyatkozását Isten, a mi mennyei Atyánk ölében!

A Kármelhegyi Bold.-ról nev. Ecaterina OCDS

JEGYZET A TERÉZI KÁRMEL VILÁGBAN ÉLŐ KÖZÖSSÉGEINEK ORSZÁGOS LELKIGYAKORLATÁRÓL

Ez év februárjában lejárt a három éve megválasztott közösségi tanácsstagok mandátuma. Az újonnan megválasztott elnökök, képzés vezetők és tanácsstagok számára a március 15-17. között megtartott lelkigyakorlat volt az első találkozás, közös együttlét lehetősége. Leányfalun, a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban silentiumos lelkigyakorlaton, csendben gyógyulva és erősödve Paweł kármelita atya vezetésével mélyedhettünk el a nagybőjti szent időszak nyújtotta gondolatokban, tanításokban. A lelkigyakorlat mottója „a Szavak Szentsége” volt.

Napjaink a liturgia rendjében zajlottak. A Zsolozsma imaórái, a szentmisék, a homiliák, a tanítások, és a csend töltötte ki ezt a három napot. Nagyon jóleső lélektől-lélekgig szóló beszélgetések hoztak egymáshoz közelebb minket esténként a rekreáció óráiban. A Befejező imaóra után újra silentium következett.

A három homília a böjt valóságos tartalmára hívta fel a figyelmet: „*Ime a böjt, ami tetszik nekem...*” (Iz 58,6) A napi olvasmányból kiindulva szólt a figyelmeztetés mindnyájunknak Paweł atya szavaival saját életünkre lebontva: „...a böjt, az imádság és az alamizsnálkodás három pillére...amelyről az Egyház sohasem mondhat le, mert a böjttel rendezzük el gondolatainkat, az imában Istennel egyesülünk, és az alamizsnálkodással megnyitjuk szívünket mások szükségleteire.”

A második napi homília az Isten minket megelőző, lenyűgöző szeretetére hívta fel a figyelmet, és arra, hogyan lehet, hogyan kell viszonszeretni az Istent: tisztán, őszintén, embertársainkon keresztül. A gondolatmenet elvezetett minket az ószövetségi tíz parancsolattól egészen Krisztus önfeláldozó, mindennél nagyobb és tökéletesebb szeretetéig, amelyet követni minden kereszténynek Istentől rendelt létformája kell, hogy legyen.

A harmadik napi homília fő gondolata Ózeás prófétától vett gondolatból indult ki: „*Jöjjetek, térjünk vissza az Úrhoz!*” (Oz 6,3). Ez az út nem könnyű, mert szembesülni kényszerít önmagunkkal. Meg kell térni. Keresztes Szent János tanít a Kármel hegyére vezető keskeny útról, és a kényelmesebb, széles, világi és „szent” tévutakról. Istenre nyitott szívvel lehet csak

megtérsi, és a keskeny utat járni. Ehhez pedig Isten segítségével kell folyamodni nap mint nap, minden órán. Akkor majd begyógyulnak a bűn okozta sebek, sérülések. Megértettük azt is, hogy időnként maga Isten sebez meg minket, hogy semmi ne maradjon bennünk, ami nem Istené, hogy így gyógyíthasson meg Ő maga minket.

A tanítások folytatták, vagy inkább kibontották a nagyböjti gondolatot, Jézus egyértelmű parancsával: „*mind szentté legyetek*”. Kedves, vidám, mégis igen egyértelmű, csattanós tanulságú, a mindennapi életből vett példabeszédekkel világította meg Paweł atya, hogy nem elég megpróbálnunk, nem elég akarnunk szentekké válni, hanem azzá is kell lennünk! Megláttatta velünk az ítékezés vétkének gyilkos voltát. Mit jelent az, amikor nem számolunk mással, csak a pillanat felszínes látszatával, és nem gondolkodunk el azon, hogy nem tudhatjuk, „ki honnan jön, és hova tart”. Ne felejtsük a Szentírás tanítását: „*ahogyan ti ítélték, úgy ítélnék majd meg benneteket is...Képmutató, dobd ki először saját szemedből a gerendát, és csak aztán próbáld kivenni testvéred szeméből a szálkát*” (Mt 7)

Mélyen érintett minket a tanítás a szavak hatalmáról. Isten teremő Szaváról, a gyógyító Szóról, az Igéről, miközben szembesülnünk kellett saját szavaink jelentőségével is.

„Jézus Krisztus az utolsó Szó, amit hozzánk intézett az Isten. Imádkozzunk hát, hogy képesek legyünk meghallani!” –szólt hozzánk a tanítás.

Megtérés és önismeret. Ezek nélkül nincs tiszta keresztényi, még kevésbé elkötelezett élet.

Megkaptuk a feladatot. Megkaptuk a közösséget, amely segít minket, hogy a szabad akarat döntései mentén megélhessük Isten által rendelt hivatásunkat, és másokat is segíthessünk erre. Mindnyájunknak egyedi, Isten által személyre szabott hivatása van, amelynek teljesítésében segítenünk kell egymást. Most megtudhattuk, hogy ennek egyik eszköze a Szó Szentsége. Hisszük, és reméljük, hogy az elvetett vetőmag jó földbe hullt, és százszoros termést fog hozni.

*Vén Emőke Terézia OCDS
a VÉK Országos elnöke*

Máriának vállruhája rajtunk...

A Skapuláré Társulatok rovata

A SZŰZANYA HŰSÉGES SZOLGÁLÓ LEÁNYA LESZEK MINDIG!

Benkő Éva a nevem. 1969. november 27-én születtem Kézdivásárhelyen, Bereckben, az ágyúöntő Gábor Áron szülőfalujában, egy keresztény családban nevelkedtem, és most Bélafalván lakom, három kislány és egy kisfiú édesanyja vagyok.

Először is azt szeretném leírni, hogyan értem el célotmat, hogy hűséges szolgáló leánya tudjak lenni a Szeplőtelen Szűzanyának.

Egyszer volt egy nagyon szép álmom a Szűzanyával, a kis Jézuskával a karján és a Rózsafüzérrel a kezében, amit soha nem tudok elfelejteni, ami örökre megmarad a lelkemben. Olyan boldog voltam álmomban, hogy társaimnak is mondtam: gyertek, imádkozzunk el a Miatyánkot, ők jöttek csodálni a Szűzanyát, de nem látták, csak én, ami nem tartott soká, és reggel felébredtem, sajnos csak álom volt az egész. Elmeséltem a szüleimnek, és édesapám azt mondta, hogy imádkozzam sokat a Rózsafüzért, mert valami jelentősége lesz az álmomnak, valamire figyelmeztet a Szűzanya.

Ezután jöttek a megpróbáltatások és a kísértések, ami borzasztó volt, de mindig velem volt a Jóisten és a Szűzanya, meg az őrzőangyalaim. Ahogy férjhez mentem, a baj bajra jött, a kislányok nagyon sokat voltak kórházban, és olyan betegségeket kaptak, hogy nem is hittem,

hogy kigyógyulnak belőle valaha. Ekkor elhatároztam, hogy valamit tenni kéne, mert ez így nem jó, nem mehet ez így tovább. Van nekünk egy jó szomszédnénink, P. Erzsike néni, aki bejött egy alkalomkor, hogy Csíksomlyóra lesz kirándulás és Skapuláré- felvétel, és ha gondolom, akkor menjek el. Hát nem is gondolkoztam sokat, mert éreztem, hogy valami úgy hiányzik, hiába volt meg más egyéb minden. A nagyobbik kislányom, Orsolya nagyon beteg volt, a kórházban feküdt, amikor kellett volna indulni Csíksomlyóra, de én annak ellenére elmentem a középső kislányommal, Brigittával, azzal a tudattal, hogy felvesszük a Skapulárét mind a ketten. Sírva hagytam Orsolyát a kórházban. Szegényke kérte, hogy hozzam el neki is a Skapulárét. Amikor megérkeztünk, nagyon izgatott voltam, alig vártam, hogy megérinthessem a Szűzanya szobrát, amihez most volt a legelső alkalmam. Jól emlékszem, 2004. III. 28-án Fekete Vasárnap vettük fel kislányommal a Skapulárét, amit alig vártam, pedig nem tudtam, hogy hogyan működik, és mit kell tennem, de azután mindennel tisztában voltunk. Amit a Szűzanyától kértem, és amiért fohászkodtam, meg is hallgatta, mert azután ahogy felvettem a Skapulárét kislányommal együtt, nem voltak többé kórházban és nem is voltak betegek.

Nagyon boldog voltam, hogy felvehették a Skapulárét, amit azóta is hordok, és soha nem is teszem le. Ahogy ezt meglátták és megtudták a munkatársaim és mások is, nagyon kezdtek gúnyolni és csúfolni, ami először nagyon bosszantott, de ma már meg se hallom a buta kijelentéseiket.

A nagyobbik kislányomnak is sikerült végül felvenni a Skapulárét 2004. VII. 16-án Futásfalván, ami őt is megváltoztatta. Még a kisebbik kislányom, Eszter is hordja a Rózsafüzért, és imádkozik a Szűzanyához, ha kell még jobban, mint a nagyobb testvérei, és mindig akar jönni Csíksomlyóra a Szűzanyához, nagyon készül, hogy felvegye a Skapulárét, amihez még kell várnia egy évet, amíg elsőáldozó lesz.

Meglepetésként 2004. X. 2-án a férjem is felvette a Skapulárét, amit nem is gondoltam volna, ami kicsalta mindnyájunk szeméből a könnyet.

Minden bizalmam és reményem a Jóistenben és a Szűzanyában van, én rájuk hagyom az életemet, mert nekük köszönhetek minden jót, szépet, ami létezik a világon. Az elkövetkező időkben sokkal többet kellene imádkoznom, mert én úgy érzem, ez nem elég, és amit meg is fogok csinálni és be is fogom tartani, mert ők erőt fognak hozzá adni.

Nem lesz nagy dolog ezt véghez vinni, csak akarat és hit kell mindehhez, ők majd el fognak irányítani és erőt és időt is adnak hozzá. Hálás vagyok és az is maradok, amíg élek és azután is mindenért, millió köszönetet kellene elmondani nap mint nap a jóságukért:

Köszönöm Istenem, hogy erőt adsz, köszönöm Szűzanyám, hogy velem vagy, és Szentlélek Úristen, hogy meghallgatsz most és mindörökké Ámen.

OLVASÓINK ÍRTÁK

Marcell atya észrevétlenül lépett az életembe. A Kármel harmadrendjébe készülődtem, de igazából nem tudtam és nem értettem, mi van bennem, és mit akarok. Kerülgettem a Kármelt, jobbról, balról, amikor eszembe jutott: élt itt Győrben egy atya, aki szent életű volt, és minden misében a boldoggá avatásáért imádkozunk. Tudtam, hogy a teste a kriptában nyugszik. Lementem hozzá és megkértem, segítse ügyemet, legyen közbenjáróm Istennél, és a következő időkben is többször fordultam hozzá.

Ma már a VÉK tagja vagyok, ideiglenes ígéretes. Védőszentem a Kármelben Mária Pilar, de „társvédőszentemként” tisztelem és szeretem Marcell atyát, akiről hiszem, hogy azóta is pártfogóm.

Az elmúlt években Marcell atya több írásával ismerkedtem meg, most kezdem megérteni, miért éppen őt kaptam segítségemül. Áldott legyen érte az Isten mindörökké! Ámen!

Márta

Egy barátnőm, Sárvári Mária ösztönzésére szeretném megosztani a szerkesztőséggel és a Kármel olvasóival a Kármellel való találkozásomat, tapasztalataimat.

Előjáróban pár szót magamról: 30 éves, kétgyerekes édesanya vagyok. Férjemmel 7 éve élünk szép házasságban. Nógrád megyében, egy pici faluban, Mátraszelén lakunk. A férjem jelenleg sajnos munkanélküli (kulturális antropológusként most elég nehéz munkát találnia), én a helyi általános iskolában tanítok magyar irodalmat és nyelvtant. Gyermekeink: Borbála 6 és fél éves, Bernát 3 és fél éves.

A Kármellel való találkozásom szorosan kötődik Sárvári Máriával történt megismerkedésemhez. Vele Vácon, a hittan szakon ismerkedtem meg. Meséltem neki a családomról, arról, hogy nálunk többen születtek Mária-ünnepen (a férjem: 05.13. a lányom:08.15., a fiam: 08.29.), az én kedves dédikém pedig skapulárét hordott. Erre ő azt mondta, hogy nincsenek véletlenek, és rengeteget mesélt nekem a Kármelről. Ahogy telt az idő és egyre többet tudtam meg erről a lelkiségről, úgy érlelődött meg bennem, hogy szeretnék a Kármel nagy családjához tartozni. Marika sokszor hívott bennünket Pestre, a Huba utcába, de valami mindig közbejött és mi nem jutottunk el. Közben röpültek a hónapok, Marika örömmel mondta nekünk, hogy egy új atyát szenteltek Pesten. Jó lenne, ha el tudnánk hívni kis falunkba és újmisési áldásban tudna minket részesíteni. Fölvettem a kapcsolatot Sípos Mihály atyával és hosszú hónapok szervezőmunkája után 2007. február 23-án este végre megérkezett hozzánk Mihály atya.

A kis templomban számomra meglepően szép számú hívő gyűlt össze. Gyönyörű szentmisében volt részünk. A lelkigyakorlatos beszéd pedig rávilágított számomra a böjt igazi értelmére. Eddig én a böjtöt üres formaságnak, kötelező, öncélú önsanyargatásnak éreztem és igyekeztem kimaradni belőle. De most fölszabadítóan hatott rám az a fölismerés, hogy a böjt által szabadok leszünk a szeretetre! Megszabadulunk azoktól a dolgoktól, melyekkel mi magunk verjük magunkat bilincsbe. Az este további része is nagyon jól telt, kis családom körében beszélgettünk és még a gyermekeimet is elvarázsolta Mihály atya közvetlensége és kedves humora.

Lelkigyakorlatunk szombat reggel folytatódott, az atya mindenkinek módot adott a szentgyónásra. Ismerőseink már a gyóntatószékből kilépve megosztották velünk tapasztalataikat, miszerint ilyen lelki élményben még nem volt részük. Többen elmondták, hogy szinte kézzel fogható az a szeretet, ami az atyából árad. A szombati lelkigyakorlatos beszédből kiderült, hogy mi a lényege Jézus követésének: a szeretet. Erre kell törekednünk nap mint nap, és akkor sem kell elkeserednünk, ha újra meg újra elesünk, nem szabad a büntudatba belebetegednünk, hiszen a Mennyei Atya teremtett minket és Ő minden hibánkkal együtt is szeret.

A legcsodálatosabb élményben azonban vasárnap volt részünk: a templomban nagyon sokan voltak, a mise ismét gyönyörű volt, a szentbeszédben a kármelita rend történetéről, Marcell atyáról és Mihály atya hivatásáról hallhattunk. Szentmise után volt lehetőség a skapuláré ünnepélyes felvételére. Előzetes beszélgetéseink során az atya megkérdezte tőlem, hogy hány skapulárét hozzon. Mondtam, hogy hozzon 20-at, az bőven elég, sőt sok is lesz. Ő mégis 30-at hozott. Kevés lett. 2007. február 25-én vasárnap Mátraszelén 48-an vettük föl a skapulárét.

Nem tudom szavakba önteni azt az élményt, amiben részünk volt. De aki ott volt ezen az ünnepen, az biztos, hogy mindig emlékezni fog rá. Gyerekek, fiatalok, középkorúak és idősek vették föl a RUHÁT. Néhányan sírtak. És bár nagyon hosszúra nyúlt a szertartás, a hideg templomban mégis mindenki békésen, türelmesen várt a sorára.

Nem tudok mást mondani, csak azt, hogy KÖSZÖNÖM! Köszönöm az Úrnak, hogy lehetővé tette a TALÁLKOZÁST, Köszönöm a Szűzanyának, hogy velünk volt és segített minket, és köszönöm Mihály atyának, hogy rengeteg elfoglaltsága mellett három napot közösségünkben töltött. Bízom benne, hogy távozása nem valaminek a végét, hanem valami nagyon jónak a kezdetét jelentette!

Isten gazdag áldását kívánom az egész kármelita rendnek!

Tuzáné Handó Virág

Kedves Barátom,

bizonyára te is gyakran olvasgatsz a Szentírást, és abban is biztos vagyok, hogy te is találtál benne olyan részleteket, amiket különösen közel érzel magadhoz. Kérlek, engedd meg, hogy megosszam veled az én „kedvencemet”:

„...s íme, ott elvonul az Úr, s az Úr előtt nagy és erős szélvész, amely hegyeket forgat fel és sziklákat zúz össze, s a szélvészben nincs az Úr – s a szélvész után földrengés, s a földrengésben nincs az Úr – s a földrengés után tűz, s a tűzben nincs az Úr – s a tűz után enyhe szellő susogása.” (1Kir 19,11-12)

Vajon miért ismerjük kevésbé az Ószövetséget, mint az Újszövetséget? Hiszen ugyanolyan fontos, sőt, ezen alapul az Újszövetség, és ez a rész az, amelyben Istent megismerjük. És pontosan a fent idézett részlet az, ami számomra a legjobban kifejezi Istent. Ő teremtett mindent, a jót és a rosszat is, kicsit is és nagyot is, Hozzá tartozik a természet minden törvénye, Ő teremtette ezeket is, hiszen mindent megtehet – tehát a szerintünk rossz dolgokat is –, ugyanakkor Ő az, aki minden borzalom után az enyhülést hozza. Ő tudja, miért kellene a rossz dolgok, de tudja azt is, hogy gyarló kis teremtménye nem érti, és vigaszra szorul. Először megmutatja a hatalmát Illésnek, érezteti vele, hogy mi mindenre képes, hogy Neki semmiség ezeket a természeti erőket uralni, majd pedig megnyugtatja őt.

Fontos számomra, hogy a szöveg nem ír olyat, miszerint a szellőben benne lett volna az Úr; ezzel is érezteti, hogy az összes jelenség Ő volt, nem csak a rossz vagy csak a jó, mert Őt ezek az emberi kategóriák nem kötik. Szerintem abban áll az igazi ereje, hogy Ő a leghatalmasabb, mégis tud gyengéd kis szellőcske lenni a számunkra, és mégis elfogad minket ilyen kis értetlenek és gyengének.

Amikor valami rossz történik velem, mindig ez a pár sor jut az eszembe, ez vigasztal meg. Remélem, hogy segít neked is, amikor szükséged van rá, és köszönöm, hogy megoszthattam veled ezt a gondolatot.

Böbe

HÍREK

In memento M. Cecília OCD

Irgalmas Mennyei Atyánk, minden élet beteljesítője 2007. márc. 17-én 9 órakor, életének 87., rendi fogadalmának 65. évében magához szólította a mindig Segítő Máriáról és Jézus Szent Arcáról nevezett **M. Cecília nővérünket (Pap Margit)**, teljesítve ezzel a nővér utolsó kívánságát.

M. Cecília nővér 1919. nov. 24-én született Mezőkövesden, Kelet-Magyarországon, s bátyjával és nővérével a szülői ház féltő szeretetében növekedtek. A szülők -különösen édesanyjuk- mélyen vallásosak voltak, és gyermekeiket is a keresztény hitben nevelték.

Tanítónői képesítésének megszerzése, majd néhány év tanítás után húsz évesen lépett be a rendbe a Sopron melletti Bánfalván (Wandorf), Nyugat-Magyarországon. Itt azonban csak tíz évig élhetett és működhetett karmelita apácaként; a kommunista rendszer parancsára a testvéreknek az éj leple alatt el kellett hagyniuk a kolostort. Tizennégy nap múlva elengedték őket a lágerből, s ezután mindannyian munkát és szállást kellett keressenek maguknak. Cecília nővér különböző munkahelyeken dolgozott, többek közt hat évig súlyos betegek között kórházi ápolónőként, illetve tizenöt évig egy papnevelőben foglalkoztatták.

A Kármel utáni vágy azonban negyven év múltán sem halt ki a világból. Isten nem hagyta el őt, s megnyitotta számára az utat, mely őt a kommunizmus végén Ausztriába, a gmundeni kármelita nővérek kolostorába vezette, ahová élete alkonyán, 72 évesen, 1991. novemberében lépett be. Kora ellenére igyekezett hasznossá tenni magát a refektóriumban, a mosogatásnál, zöldségtisztításnál és ahol csak lehetett. Habár látása erősen meggyengült, még halála előtt egy-két hónappal ezelőtt is buzgón vett részt a zsolozsmán és a közösségi életben. Csak ez év kezdetétől vált egyre visszahúzódóbbá, és töltött egyre több időt cellájában. Tizenegy évvel fiatalabb öccse, Mátyás halála után ugyanis felerősödött benne a halál utáni vágy, s ennek következtében életerejé rohamosan csökkent. Isten megadta neki a kegyelmet, hogy lelki és szellemi épségét utolsó percéig megőrizhesse. Szombaton a szentmise után rövid haláltusát követően csendesén és békésen visszaadta lelkét Teremtőjének.

Kedves nővérünket csütörtökön, 2007. márc. 22-én a gyászmise után kísérték utolsó útjára a gmundeni kolostor kriptájában.

Kettős örökfogadalom

A magyarszéki *Mindenszentek Kármelben* ez év március 31-én ünnepélyes örökfogadalmat tett **Szűz Mária Mennybevételéről nevezett Margit nővér OCD** és **Szent Családról nevezett Angéla nővér OCD**. A szentmisét **Mayer Mihály** pécsi megyéspüspök atya mutatta be, a homíliát **Werner József** verbita atya mondta.

Látogatás a szatmári egyházmegye skapulárés közösségeihez

Húsvét hetében alkalmam nyílt pár napra Észak-Erdélybe utaznom, így felhasználtam az alkalmat, hogy meglátogassam az ottani skapulárés közösségeket is. Először Nagyváradban voltam, a „legfiatalabb” közösségnél. Ott 1-2 évvel ezelőtt, Borota Ottó atya megérkezése után alakult ki a skapuláré-viselők imádkozó csoportja, és azóta rendszeresen találkoznak a Kármelhegyi Boldogasszony oltalmát kérve a maguk és mások számára. Majd Szatmárnémetibe látogattam, ill. Nagybányára, ahol a három közül a legrégebbi közösség működik. Mindegyik helyen közös szentmisénk volt, ezt megelőzően vagy követve pedig egy rövid testvéri találkozásra került sor. Mindhárom közösséget lelkes személyek alkotják és a plébános atyák is nagylelkűen támogatják őket. Reméljük hogy imájukkal és apostoli szolgálatukkal segítségére lesznek helyi egyházközösségeiknek, az egész egyháznak és kármelita rendnek! A körút végén pedig Besztercébe utaztam, ahol az ottani VÉK közösség vezetője letette a végleges ígéreteit. (*fr. Tarziciusz*)

Bagdadi testvéreink élete (levélkivonat)

„Életünk Bagdadban még mindig nagyon tragikus és kemény. Amióta az új biztonsági tervet kiadták, még mindig nem lehet semmilyen javulást látni. Tovább foglalkozom a terrorizmus áldozataival, akiknek a száma emelkedik. Éppen ma két keresztény barátom halt meg a muzulmán szélsőségesek kezétől. Egy hete egyik unokatestvérem életét egy autóbomba oltotta ki az egyetem bejáratánál. Az a legrosszabb, hogy a terrorista bűncselekmények megszokottá, hétköznapivá váltak. A külső dolgok hatással vannak a mi életünkre is a rendházban. A fiatal szerzetesek nem mernek kimenni a házból, hacsak nem azért, hogy elkísérjenek az előadásokra, amiket szervezek. De ezzel kapcsolatban is kétségeim vannak. Ha elkísérnek mindig nagy veszélynek vannak kitéve. Mindig küszöbön áll a templomok és a rendházak elleni merényletektől való félelem. A keresztények folytatják elvándorlásukat Bagdadból Szíria és Jordánia felé.

Nem kapjuk többé azt a pénzt, amit eddig néhány bagdadi ház bérbeadásából kaptunk, ami segített bennünket a hétköznapi megélhetésben és abban, hogy mi is segíthessük az embereket. A bérlők nem tudják fizetni a havi díjat mert ilyen körülmények között nincs munkájuk. Néhány bérlő megfenyegetett bennünket a bérleti díj követelésekor.

Pedig a mi bagdadi jelenlétünk ma még fontosabb, mint bármikor máskor, mivel a helyi templomok mind bezárnak. Sok pap elmegy Kurzisztán felé, vagy teljesen elhagyták már az országot. Egy olyan helyzet van, amelyikben a protestáns felekezetek, amelyek az amerikai megszállással jönnek, előnyben vannak.

Templomunkban nagyon sok csoport működik. Tanuljuk, hogy hogyan tudnánk kibővíteni a fiatalok befogadásának lehetőségét. Emellett a hét folyamán van sok lelkigyakorlatunk is. Mindenkinek jó húsvéti előkészületet kívánunk! Nagyon bízunk a ti imádságotokban...”

Haifa: a Stella Maris anyakolostorunk terve

Február 22-23-án Rómában a Generális Házban a Generális atya elnökségével összeült az a bizottság, ami ezzel a hatalmas rendi tervvel foglalkozik Izraelben. A terv annak a 200.000 négyzetméter területünk megmentését célozza meg, amelyet Izrael állam próbál kisajátítani a Kármel hegyén. A kormány végleges beleegyezése, mintegy hét év alkudozás után érkezett meg. Ezek szerint a terület már nem tekinthető „nyílt magán területnek”. Beépíthető területté vált, amelynek tiszteletben kell tartania a természeti környezetet, a régészeti területet és a közutakat. Ezért ennek a tulajdonunknak megnőtt az értéke. A terület értékesítésére a következő lépések várnak:

- 1) Teljesen, vagy részlegesen megszabni a megvalósítandó építkezések végrehajtási tervét.
- 2) Befektetőket keresni, vagy saját erőből építkezni.

Ha ez a lépés jól sikerül, akkor tovább lehet menni a második fejlesztési tervre. A terület a Rendé fog maradni, akinek egy gazdasági társaságot kell létrehozni, amelyik a szakemberek segítségével ellenőrizzé a munkák menetét. Egy adóügyi szakember, Dr. Margalith bemutatta az összes lehetséges elképzelést, ami a Rend részéről fizetendő dolgokat illeti ebben a hatalmas ingatlanügyben.

Az összejövetelem megbízták P. Ernesto Ferreirát, hogy a következő, májusi definitóriumon mutassa be pontosabban a két stratégiai pontot, és felvegye a kapcsolatot néhány vállalkozóval, vagy helyi szervezettel.

Fr. Tito Arimathil († 2007. április 05.)

A római Teresiánium idős és vendégszerető portása, Fr Tito Arimathil április 5-én reggel szívinfarktusban meghalt. Nemzedékek, akik a Nemzetközi Kollégiumunkban vagy a Pápai Egyetemünkön megfordultak, ismerték és nagyra becsülték őt. Úgy halt meg, hogy semmi sem sejtetett előre egy ilyen véget. Nagycsütörtök reggelén elkészítette a szendvicseket a szegényeknek, akik minden csütörtökön megjelentek a portán. Amikor befejezte ezt a szolgálatát, szokása szerint visszavonult a kápolnába. Egy rövid imádság után rosszul lett, és lerogyott a padra, majd rögtön kómába esett. Azonnal kórházba szállították, de az orvosok már nem tudtak mást tenni, mint elkönyvelni a hálál beálltát.

Temetése április 11-én volt. Mivel a Generális atya nem tudott részt venni ezen az eseményen, ezért a helyettese, P. Zdenko Krizič vezette a szertartást, amelyen 72 pap koncelebrált, és részt vett még a Teresianum közössége, valamint a Generális ház tagjai, Tito testvér számos barátja és különféle szerzetesi közösségek tagjai. A Teresiánium rektora, P. Virgilio Paschetto egy nagyon szép, és megható homíliával búcsúzott, megemlékezve Tito testvér jeles, alázatos és végtelenül szolgálatkész alakjáról. A szertartás végén Zdenko atya szólt először, aki a húsvéti misztériumot tárta fel Tito testvér életében és megköszönte Testvérünk családtagjainak, hogy eljöttek. Aztán a Mariánium egyik paptanára, P. Ermanno Toniolo OSM szólt, aki több mint 30 éve ismerte testvérünket: minden, nem kármelita jelenlévő nevében azt kívánta, hogy éljen tovább bennünk az ő hűséges, szolgáló derűje. A *Rosa Carmeli* énekkel a temetési menet elkísérte fr. Titot a Veranói Kármelita sírbolthoz, azzal a reménnyel, hogy Kármelhegyi Édesanyánk már karjaiba vette ezt a példás kármelitát.

A mi szolgálatkész és mindig figyelmes Testvérünk a Manjummeli (India) rendtartomány tagja volt. 1931. június 8-án született a Kerala provinciában lévő Vayalarban. Első fogadalmát 1959. március 19-én tette. 1964. szeptember 26-án érkezett a Teresiánumba, és itt élt haláláig. Rómában első szolgálata a könyvtárban volt, ahol a könyvtárosnak segített. Aztán a portára került és a kápolna liturgikus szolgálatát látta el. Közmondássá vált mosolya, készségessége, a figyelme, amellyel a reábizott szolgálatot hűségesen végezte. Mindnyájunk emlékezetében Tito testvérünk nem egyszerű portásként él: ő volt A PORTÁS, nem is akármilyen! Mindig készséges mindenféle információ kérésekor, és ezt a legnagyobb szeretettel tette. Így élt és dolgozott szolgálva, mintegy 43 évig Rómában.

Mi, akik ott élhettünk néhány évet, megköszönjük Istennek, hogy ismerhettük fr. Titot, és az egyszerű szolgálat csodálatos életpéldáját szemlélhettük benne.

Kármel liturgikus naptár

Június

7. csütörtök	Szent Bertalanról nev. Boldog Anna kármelita nővér – <i>emléknap</i>
12. kedd	Boldog Alfonz Mária Mazurek vértanú – <i>választható emléknap</i>
14. csütörtök	Boldog Mária Candida nővér – <i>választható emléknap</i>

Július

13. péntek	Los Andes-i Szt. Teréz nővér – <i>választható emléknap</i>
16. hétfő	KÁRMELHEGYI BOLDOGASSZONY – <i>főünnep</i>
17. kedd	A Compiègne-i vértanú kármelita nővérek <i>emléknapja</i>
19. csütörtök	Az isteni kegyelem anyja – <i>emléknap</i>
20. péntek	Szent Illés próféta . – <i>ünnep</i>

24. kedd **Boldog Mária Pilar, Terézia Garcia, Mária Angeles Guadalajara-i**
vértanú nővérek – *választható emléknep*
- vagy: **B. Maria Mercedes Prat** nővér – *választható emléknep*
27. péntek **Boldog Titus Brandsma** atya – *választható emléknep*
28. szombat **Boldog Soreth János** atya. – *választható emléknep*